

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tokodaltáró
Község Önkormányzata

2023-2028

Felülvizsgálva: 2025

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	4
Értékeink, küldetésünk.....	8
Célok.....	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	11
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	11
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	11
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	14
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	32
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	51
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	63
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	64
1. A HEP IT részletei.....	64
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	64
Jövőképünk.....	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)	66
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	75
3. Megvalósítás.....	80
3.1 A megvalósítás előkészítése	80
3.2 A megvalósítás folyamata	80
3.3 Monitoring és visszacsatolás	83
3.4 Nyilvánosság	83
3.6 Érvényesülés, módosítás	84
4. Elfogadás módja és dátuma.....	85

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva, Tokodaltáró Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A település bemutatása

Tokodaltáró Komárom-Esztergom megye keleti részén, az Esztergomi járásban, Dorogtól 4, Esztergomtól 10, Budapesttől 42 km-re fekszik. A községen halad keresztül a 10-es főút, északról érinti az Esztergom-Almásfüzitő vasútvonal. A község területe a Dorogi medence nyugati szélén, a Pilis és a Gerecse között található, de végül is a Keleti-Gerecse kistájba tartozik. A kistáj legmagasabb helye a Nagy-Gete délről határolja, míg a Dorogi medencét északról határoló Dunát nem éri el a település közigazgatási területe. A község területén felszíni vízfolyás, vagy állóvíz nem található. A felszín alatti karsztvízkészlet jelentős.

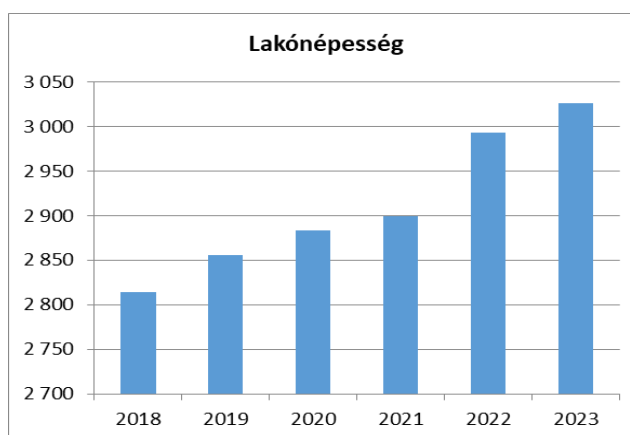
A település közigazgatási területe közel 250 ha. Ebből a belterület 50 ha, a külterületből 120 ha szántó, 80 ha rét és erdős terület (Kis-Gete alja). Számottevő a parlagon hagyott szántó. A Natura 2000 jelentős községünkben. A bányaművelődésből adódóan több tájseb (felszíni süllyedések, meddőhányó) található, elsősorban a Kis-Gete alján.

Tokodaltáró, mint Tokod nagyközség Tokod-Altáró településrésze 1992-ben lett önálló község. A település a Komárom-Esztergom vasútvonaltól Délre helyezkedik el. A Kelet-Nyugati irányban húzódó 10-es számú főközlekedési út kettészeli. Szomszédai: Esztergom, Dorog, Csolnok, Tokod, Tát. A Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Esztergom Járási Hivatalának a része, Komárom-Esztergom megyében, a Közép-dunántúli régióban található.

A gazdaságra a bányászat volt a jellemző, illetve az ahhoz kapcsolódó gépgyártás, brikettgyártás. A hetvenes évek végén a bányászat megszűnt, vele együtt a bányagépgyártás is. Új üzemek jöttek létre. Jelenleg a klímagépeket, légtechnikai gépeket gyártó Rosenberg Hungária Kft. a legjobban működő cég. Mellette a TRGY rácsgyár számottevő. A brikettgyár a közelmúltban válságok sorozatán és többszöri tulajdonos váltáson esett át. Jelenleg brikettgyártás nincs, értékesítéssel foglalkoznak

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	2 814	bázis év
2019	2 856	101,49%
2020	2 883	100,95%
2021	2 899	100,55%
2022	2 993	103,24%
2023	3 026	101,10%

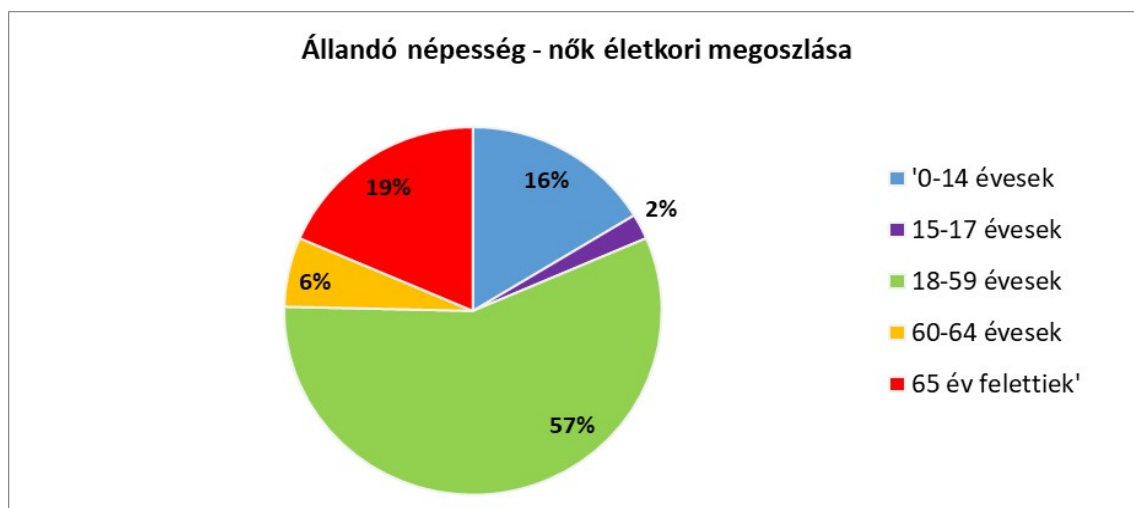
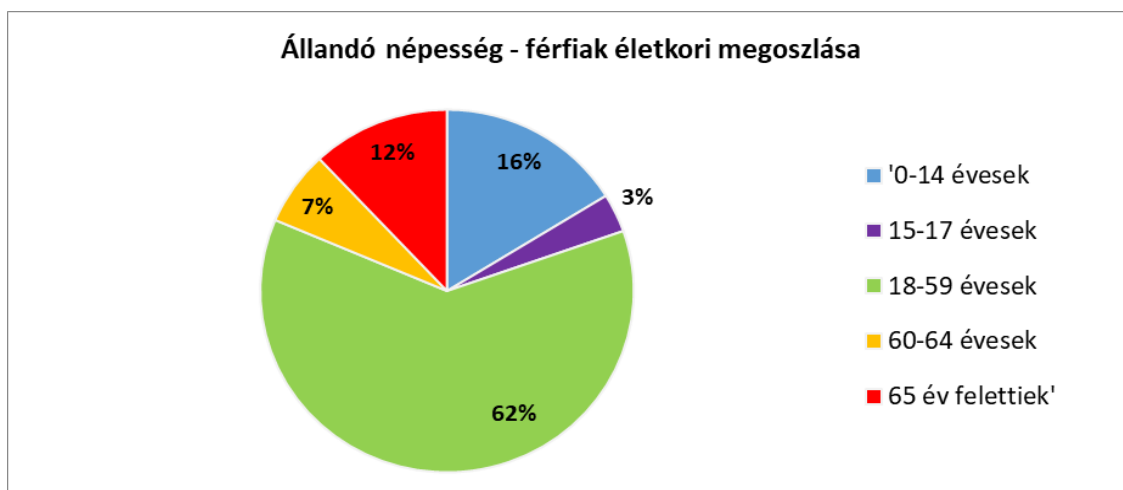

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 543	1 522	3065	50,34%	49,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			100	3,26%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	250	248	498	8,16%	8,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	53	34	87	1,73%	1,11%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	953	865	1818	31,09%	28,22%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	102	93	195	3,33%	3,03%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	185	282	467	6,04%	9,20%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

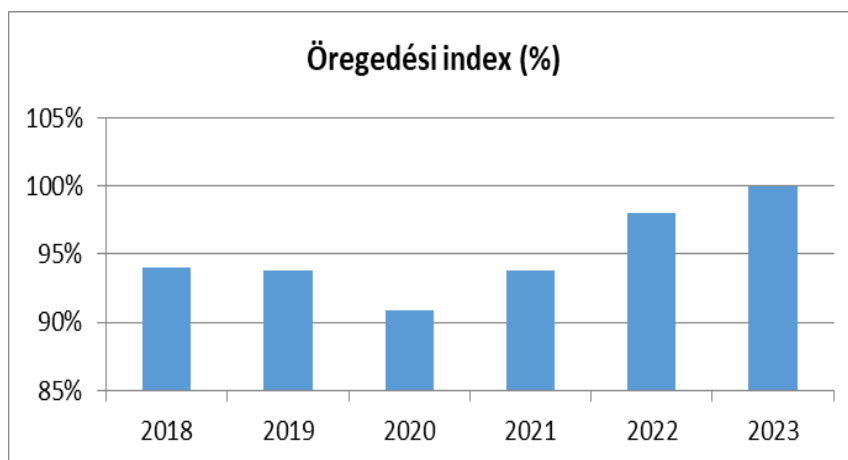

Az öregedési index, azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 év feletti jut, mellyel a népességben történő változást is nyomon követhetjük.

Tokodaltáró közösségére nézve ezek a számok kedvezőek, ha csak kevéssel is, de a 0-14 éves korosztály majdnem minden évben meghaladta a 65 év feletti állandó lakosok számát. Fokozatos öregedést figyelhettünk meg a helyi lakosság körében. (3. számú táblázat és diagram)

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	441	469	94,03%
2019	458	488	93,85%
2020	456	502	90,84%
2021	467	498	93,78%
2022	497	507	98,03%
2023	499	499	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az időskorúak aránya településünkön a korábbi évekkel ellentétben enyhén növekszik. Az idősök számának növekedésének egyik oka a halandóság javulása és az átlagos életkor javulása. Az öregedési index az növekvő születési szám, és az ide költöző fiatal gyermekes családok miatt stagnál.

A vándorlás vagy lakóhely-változtatás, latinos néven migráció, a demográfiai tudomány kutatás körébe tartozik. A vándorlás olyan lakóhely változtatás, amely a településhatár átlépésével történik. Az egy településen belüli lakóhely változtatás nem számít vándorlásnak.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	3,20
2019	4,59
2020	14,29
2021	6,57
2022	0,34
2023	6,31

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

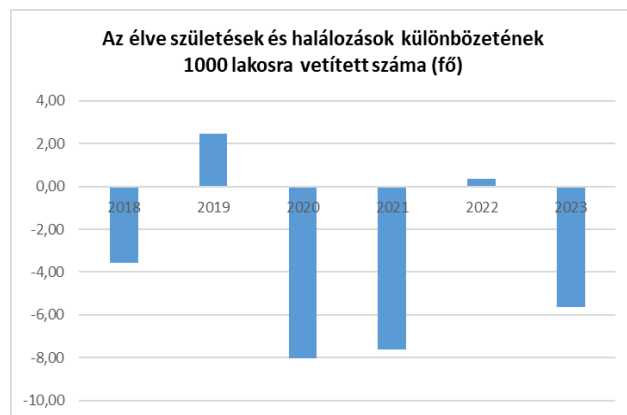

Az odavándorlók és az elvándorlók számát a település összes népességéhez viszonyítják. Vándorlási egyenlegnek nevezzük a településről való vándorlás és az onnan való elvándorlás különbségét. Ez megmutatja, hogy az adott település népessége valamely évben hány ezrelékkal nőtt vagy csökkent a belső vándorlás következtében.

A táblázatból jól látható, hogy Tokodaltáró község lakónépessége fokozatosan növekszik.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-3,55
2019	2,47
2020	-8,02
2021	-7,61
2022	0,34
2023	-5,65

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A népesség alakulását – a vándorlásoktól eltekintve – a születések és halálozások száma és ezek egyenlege szabja meg, tehát az élve születések és a halálozások különbözete. A mutatója a természetes szaporodás számának a lakossághoz viszonyított arányát mutatja 1000 lakosra számítva. Hazánkban ez a mutató évek óta negatív előjelű, azaz természetes fogyás következik be. Ez a tendencia tapasztalható településünkön is.

A kultúrának fontos elemei a normák és az értékek. Ahhoz, hogy kisebb társadalmi közösség vagy egy nemzeti közösség működőképes legyen, tagjainak követniük kell bizonyos viselkedési szabályokat, normákat, máskülönben viselkedésük a társadalom többi tagja számára kiszámíthatatlanná válik, és ez által lehetetlen lesz az együttműködés. A norma megszegését mindig valamilyen szankció bünteti. A társadalomban nagyon sokféle norma érvényesül egymás mellett. Vannak jogi normák és erkölcsi szabályok. A normakövető viselkedés létrejöhet egyszerűen annak következtében, hogy az egyes emberek félnek normaszegésük hátrányos következményeiktől.

Az értékek olyan kulturális alapelvek, amelyek kifejezik azt, hogy az adott társadalomban mit tartanak kívánatosnak, fontosnak, jónak vagy rossznak. Az értékek és azok sorrendje társadalmanként és koronként eltérő lehet.

A társadalmi egyenlőtlenségen azt értjük, hogy az egyének és a családok, valamint a különféle társadalmi kategóriák helyzete a társadalomban nagy különbséget mutat. Az egyenlőtlenségnek számos dimenziója különböztethető meg. Ilyen a jövedelem, a vagyon, a munkakörülmények, a lakóhely, a műveltség, az egészségi állapot stb.

Az egyenlőtlenség fogalmát alapvetően két értelemben szokás használni. Az aktuális pozíciók egyenlősége azt jelenti, hogy a társadalom minden tagjának az adott időszakban azonos a jövedelme, a vagyona, azonosak a lakásviszonyai stb. Az esélyek egyenlősége azt jelenti, hogy a társadalom minden tagjának egyenlő esélye van arra, hogy a jövedelem szempontjából stb. kedvező pozíciókat elérje.

Az **esélyegyenlőség** egy olyan általános, egyetemes alapelv, melyet az élet minden területén alkalmazni kell, és amelynek érvényesülni kell mindig és mindenhol, különös tekintettel a gazdasági, társadalmi, kulturális és családi életre.

Az egyenlő bánásmód elve a **diszkrimináció tilalmának** jogi megnevezése, mely azt jelenti, hogy mindenkit egyformán kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget szükséges biztosítani, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más mint a többiek. Eszerint minden embert ugyanazok a jogok és lehetőségek illetnek meg, függetlenül az ő nemétől, korától, bőrszínétől, vallásától, nemzetiségétől, nyelvétől, politikai hovatartozásától, gondolataitól, beállítottságától, fogyatékoságától.

Az Európai Unió alapvető értékei közé tartozik az **egyenlőség** és a **szolidaritás**. A szolidaritás jelenti az egymás különbözőségének elismerését és elfogadását, az egymás iránti tiszteletet és megértést is egyaránt. Közös, kölcsönös köteletség és segítségvállalás, melynek célja, az embercsoportok közötti gazdasági, társadalmi igazságtalanság enyhítése, az esélyegyenlőség megteremtése.

Értékeink:

- együttműködő képesség, gyors döntések
- kommunikáció
- kiegyensúlyozott önkormányzati gazdálkodás
- pályázatfigyelés,
- eredményesség

Küldetésünk:

- helyi értékek, hagyományok megőrzése, kiemelése
- fiatalok településre való csábítása
- önkormányzati vagyon növelése
- a megújuló energia széleskörű kihasználása,
- közterületek fejlesztése
- lakásállomány állapotának javítása
- szennyvíz- és úthálózat fejlesztése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tokodaltáró település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szocvt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokról

Az önkormányzatunk 2025-ban elkészítette a Gazdasági Programját,

A gazdasági program alapvető céljaként került megfogalmazásra, hogy a Képviselő-testület biztosítani kívánja a település működőképességét, az Önkormányzat kötelező és önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges gazdasági alapokat, a feladatok önkormányzati fenntartású intézményrendszeren keresztül történő ellátását a gazdaságosság és hatékonyság figyelembevételével.

Az érvényben lévő településrendezési tervet 2010.-ben hagyták jóvá.

A település fejlesztési koncepció a településrendezési terv előkészítő anyaga, mely alapján megfogalmazódnak a településfejlesztés főbb céljai és ezekhez rendelt gazdasági lehetőségek számításba vehetők.

A 2025-2029. közötti időszakban is fő cél a költségvetési egyensúly megtartása, az Önkormányzat likviditásának, vagyoni és pénzügyi helyzetének stabilitása.

A gazdasági programban meghatározott célok megvalósítása megköveteli a költségvetési fegyelem betartását, a szigorú takarékos gazdálkodást.

A fejlesztési célok megvalósítása összefügg a pályázati lehetőségekkel, pályázati források maximális kihasználásával. Szükség van az igények és célok felmérésére, tervek megalkotására és pályázati források felkutatására. A sikeres pályázatok megírása érdekében szükséges szakértelemmel rendelkező személyeket kell megbízni, eddigi sikeres kapcsolatokat továbbra is fenn kell tartani.

A célok eléréséhez kitartó munkavégzésen túl, olyan Képviselő-testületre van szükség, amelynek tagjai képesek együtt gondolkodni, tenni a célok érdekében úgy, hogy felelősen felméri az egyes lépések következményeit, a település érdekeit maximálisan szem előtt tartva hozzák meg döntéseiket. A Polgármester nyújtson célokat, összetartva a Képviselő-testületet, biztosítsa a település adott irányba való haladását.

Tokodaltáró Község Önkormányzatának célja a település lakóinak szolgálata. Felelősséget érez a településért és munkájában a közérdek elsőbbségét érvényesíti az egyéni érdekekkel szemben. A település működésének és fejlődésének stratégiai elemei a gazdasági élet erősítése, az eredményes és hatékony tevékenység továbbfejlesztése, a lakosság tenni akarására építő önkormányzati munka. Tokodaltáró Község Önkormányzatának Képviselő-testülete gazdasági programjában meghatározott céljainak elérése érdekében minden jogszerű és etikus eszközt megragad és döntéseinél elsődlegesen az itt meghatározott célokat tartja szem előtt.

Tokodaltáró Község Településszerkezeti Tervének felülvizsgálatára 2022-ben elkezdődött még jelenleg is tart.

Tokodaltáró Község Önkormányzat Képviselő testületének 2/2011.(II.23.) önkormányzati rendelete is létrejött a helyi építési szabályzatról.

2017-ben megjelent a Településképi Arculati Kézikönyv, amiben Tokodaltáró bemutatására az irányadó.

Tokodaltáró Község Önkormányzat Képviselő - testületének 14/2019. VIII.16.) önkormányzati rendelete a településképi védelmét alkotta meg.

Célja Tokodaltáró Község épített környezetének megőrzése érdekében a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelemmel, természeti értékvédelemmel, településképi követelményekkel és a településképi-érvényesítési eszközökkel kapcsolatos szabályok megállapítása az irányadó.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Az Önkormányzat a Dorog és térsége szociális alapellátó szolgálat keretein belül szociális alapszolgáltatásokat, nappali ellátást, étkeztetést és házi segítségnyújtást tudja biztosítani, ahol az igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítják az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

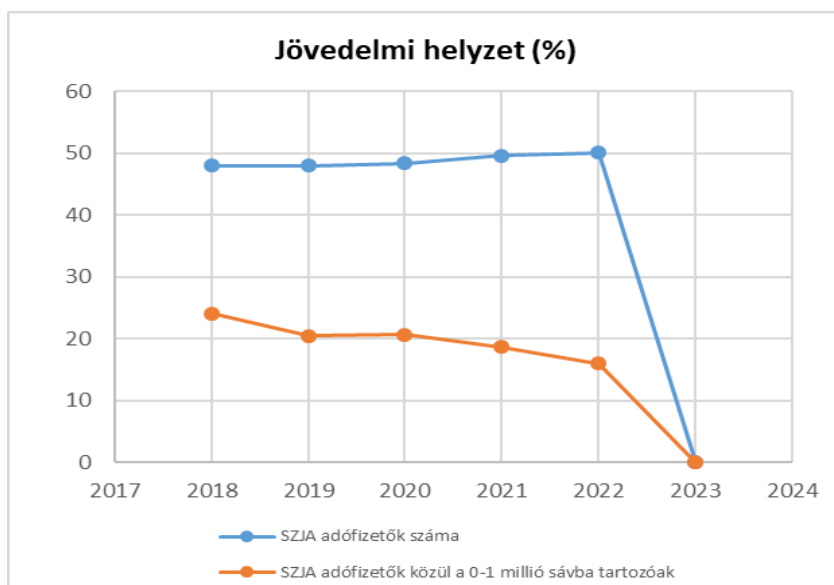
A helyzetelemzés elkészítéséhez az adatok az Országos Területfejlesztési Információs Rendszer (TeIR) adatbázisából kerültek kigyűjtésre, illetve TSZR rendszer, az önkormányzat adatbázis és saját intézmény adatbázisa

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	47,93	24,11
2019	47,97	20,49
2020	48,31	20,67
2021	49,62	18,61
2022	50,10	15,97
2023	nincs adat	nincs adat.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

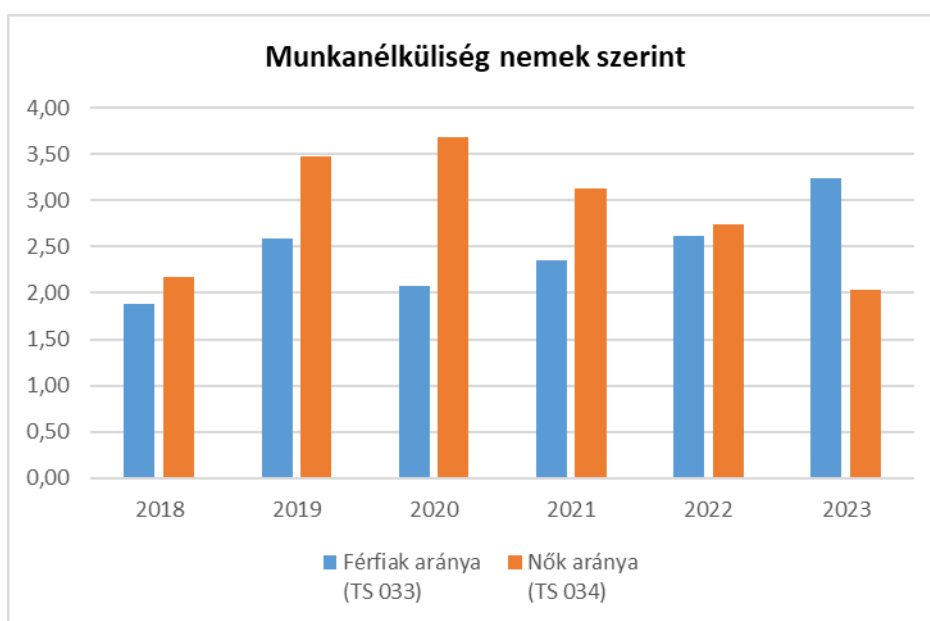
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

A táblázatokban szereplő adatok, Tokodaltáró esetében megállapítható belőlük, hogy a munkanélküliségi ráta a vizsgált időszakban növekedést mutat a bázisévhez (2018) képest. A nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint rendkívül eltérő, a 2023-as év adatai alapján egyértelműen látszik, hogy a 60 év felettek körében a legmagasabb az álláskeresők aránya. Ezen felül a ki- mutatásokból látható az is, hogy a nyilvántartott álláskeresők körében a nők magasabb arányban vannak a vizsgált időszak jelentős részében.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	1,88	2,17	2,03%
2019	2,59	3,48	3,04%
2020	2,07	3,69	2,88%
2021	2,35	3,13	2,74%
2022	2,61	2,74	2,68%
2023	3,24	2,03	2,64%

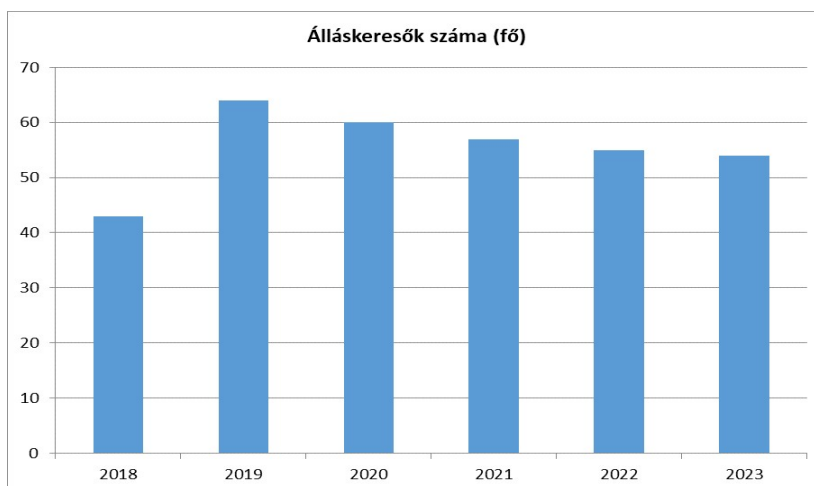
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	43	64	60	57	55	54
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	5,00	5,00	3,00	3,00	3,00	0,00
	%	11,63%	7,81%	5,00%	5,26%	5,45%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	9,00	10,00	4,00	2,00	5,00
	%	2,33%	14,06%	16,67%	7,02%	3,64%	9,26%
26-30 év (TS 039)	Fő	4,00	7,00	2,00	7,00	6,00	7,00
	%	9,30%	10,94%	3,33%	12,28%	10,91%	12,96%
31-35 év (TS 040)	Fő	0,00	8,00	8,00	8,00	4,00	5,00
	%	0,00%	12,50%	13,33%	14,04%	7,27%	9,26%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	5,00	6,00	4,00	8,00	3,00
	%	4,65%	7,81%	10,00%	7,02%	14,55%	5,56%
41-45 év (TS 042)	Fő	1,00	7,00	10,00	3,00	6,00	5,00
	%	2,33%	10,94%	16,67%	5,26%	10,91%	9,26%
46-50 év (TS 043)	Fő	6,00	6,00	4,00	4,00	7,00	5,00
	%	13,95%	9,38%	6,67%	7,02%	12,73%	9,26%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	2,00	3,00	3,00	4,00	4,00
	%	13,95%	3,13%	5,00%	5,26%	7,27%	7,41%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	7,00	5,00	6,00	3,00	6,00
	%	11,63%	10,94%	8,33%	10,53%	5,45%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13,00	8,00	9,00	15,00	12,00	14,00
	%	30,23%	12,50%	15,00%	26,32%	21,82%	25,93%

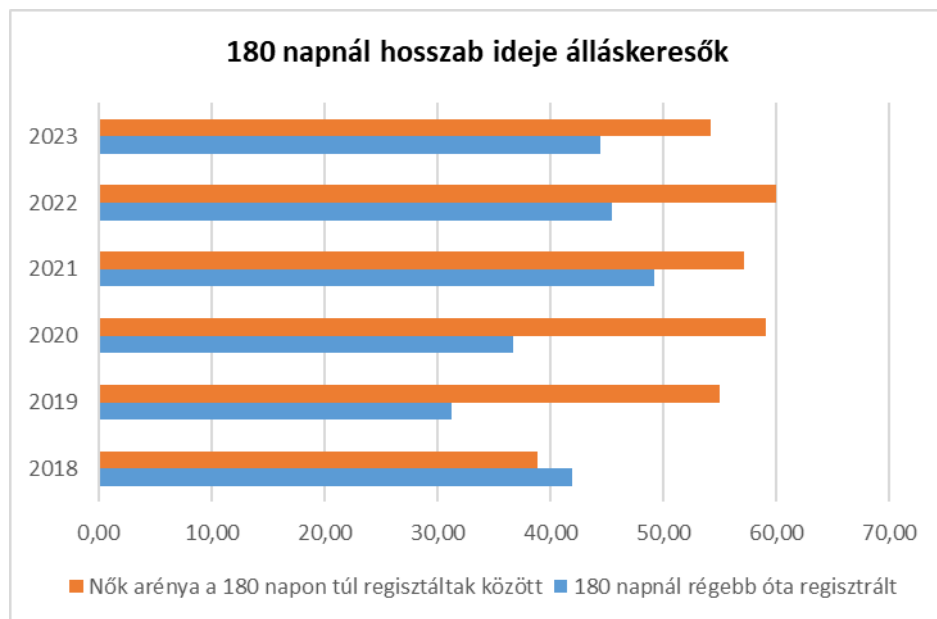
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

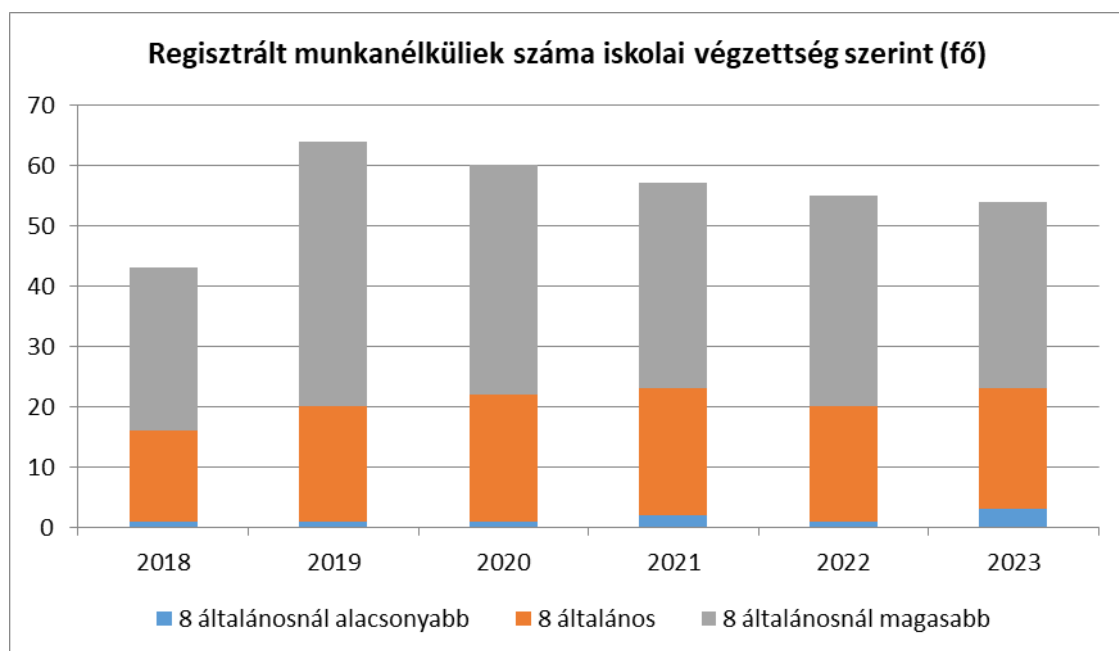
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	41,86	38,89
2019	31,25	55,00
2020	36,67	59,09
2021	49,12	57,14
2022	45,45	60,00
2023	44,44	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;
 A táblázat adataiból kiderül, hogy min. 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező a nyilvántartott álláskeresők. A 3.2.4 számú táblázat alapján megállapítható, hogy a munkát keresők megoszlása eltolódott a magasabb végzettséggel rendelkezők irányába.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	43	1	2,33%	15	34,88%	27	62,79%
2019	64	1	1,56%	19	29,69%	44	68,75%
2020	60	1	1,67%	21	35,00%	38	63,33%
2021	57	2	3,51%	21	36,84%	34	59,65%
2022	55	1	1,82%	19	34,55%	35	63,64%
2023	54	3	5,56%	20	37,04%	31	57,41%

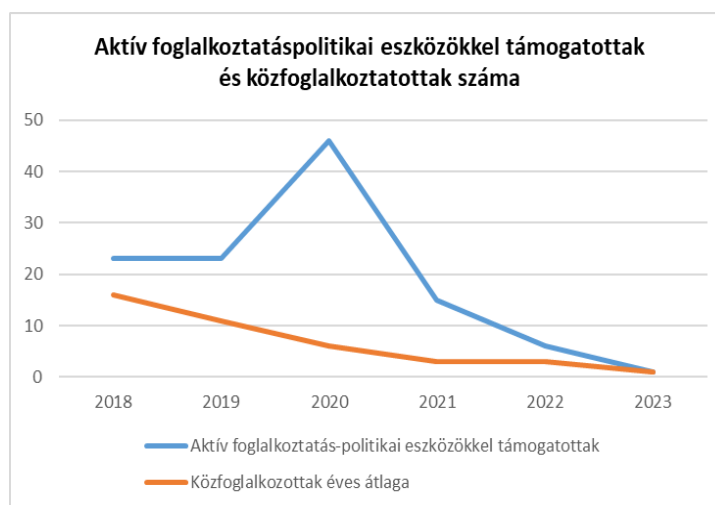

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Településünkön egyre kevesebb közfoglalkoztatott, ennek oka nincs ember, aki ezt a jellegű munkát elvégezze. A közfoglalkoztatottak községünkben jellemzően a közterületek tisztántartásáért, karbantartásáért felelnek. Kapcsolatban vagyunk az Esztergom Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztállyal jelenleg 2025-ben, 2 főt biztosított az Önkormányzatunknak.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	23	16
2019	23	11
2020	46	6
2021	15	3
2022	6	3
2023	1	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településünkön az átmenő forgalom elég nagy, mint tömegközlekedés szempontjából, mint céges buszok is biztosítanak bejárást a környező gyárakhoz.

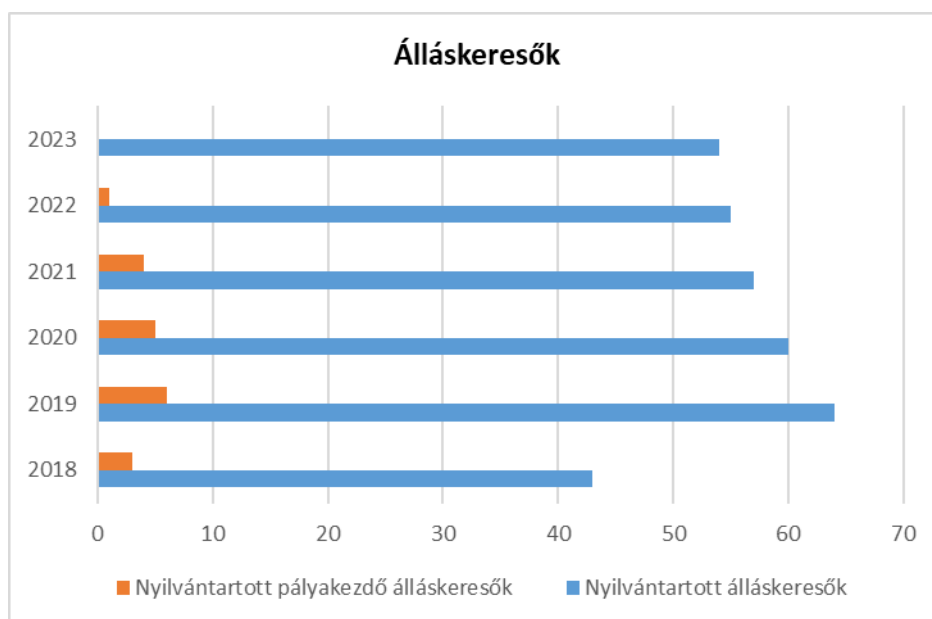
Egy biciklis út megépítése Esztergom, illetve Dorog irányába is jó összekötő út lehetne a települések között.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;
A fiatalok átképzését, oktatásban segítő képzést a Esztergom Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya tud biztosítani, a meghirdetett kurzusokra.

Viszonylag kevés a pályakezdő

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	43	3
2019	64	6
2020	60	5
2021	57	4
2022	55	1
2023	54	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok; Nincs tudomásunk róla
- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása; Nincs
- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén; Nincs tudomásunk róla
- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáférésének lehetőségei.

Tokodaltáró könyvtárában van lehetőség internet hozzáféréshez. Az általános iskolában a tanulók részt vesznek informatikai ismeretek képzésen, tehát részükre már kisgyermekkortól biztosítva van a digitális ismeretek megszerzésének lehetősége.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

2015. március 1-jétől állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerülnek. Ezzel összhangban, az pénzben és természetben nyújtott szociális és gyermekjóléti ellátások helyi szabályait újra kellett gondolni. Erre tekintettel a képviselő-testület megalkotta az 3/2015. (II. 27.) önkormányzati rendeletét a pénzben és természetben nyújtott szociális ellátások helyi szabályairól.

A helyi önkormányzatok felelőssége megnövekedett a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

A települési támogatás formái:

- lakhatási támogatás,
- települési ápolási támogatás
- települési gyógyszer-támogatás
- települési temetési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- köztemetés
- 70. év felettiiek támogatása
- Mikulásnap-i támogatás
- Babakelengye-csomag

Az Szocvtv. értelmében szociális rászorultság esetén a jogosult számára a járási hivatal

- időskorúak járadékát,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatást,
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatást
- gyermekek otthongondozási díját,
- ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat, emelt összegű ápolási díjat állapít meg.

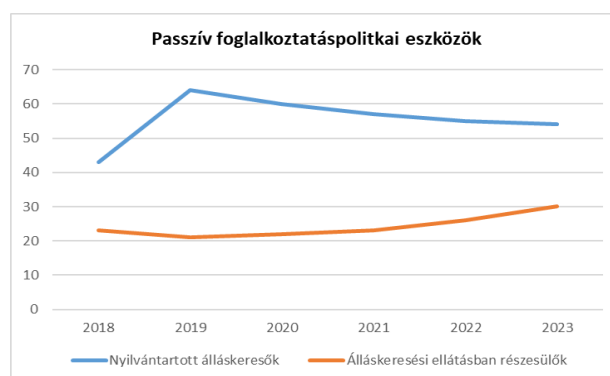
Természetbeni szociális ellátásként a járási hivatal

- alanyi közgyógyellátást, illetve normatív közgyógyellátást, és egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot állapít meg.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	43	2,26%	23	53,49%
2019	64	3,35%	21	32,81%
2020	60	3,12%	22	36,67%
2021	57	2,95%	23	40,35%
2022	55	2,77%	26	47,27%
2023	54	2,66%	30	55,56%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	6	13,95%	10	22,60%	29	67,44%
2019	8	12,50%	7	10,70%	29	45,31%
2020	10	16,67%	12	19,25%	32	53,33%
2021	8	14,04%	8	14,88%	31	54,39%
2022	6	10,91%	7	12,27%	32	58,18%
2023	5	9,26%	6	11,80%	35	64,81%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az aktív korúak ellátásán belül a rendszeres szociális segély, mint ellátási forma megszűnt, helyette egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás került meghatározásra a szociális törvényben. Egészségkárosodási támogatást igényelhet a járási hivatalnál az a személy, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte és keresőtevékenységet nem folytat. Az aktív korúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás az illetékes járási hivatal Munkaügyi Kirendeltségével való együttműködés az egészségkárosodott személyek 26 kivételével. A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti. A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segített enyhíteni. Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában. Az önkormányzat a hatályos jogszabályok alapján biztosítja a rászorulóknak részére a szociális ellátásokat. A 2023. december 1-jétől hatályba lépett a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) és a garantált bérminimum megállapításáról szóló 394/2024. (XII. 12.) Korm. rendelet szerint a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) havi összege: 290.800,- Ft, napi összege: 13.380,- Ft.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	2
2019	5
2020	4
2021	6
2022	8
2023	8

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. A szociálisan rászorulóknak esetében lakásfenntartási támogatási rendszer működik, amely a Szt. változás után az önkormányzat helyi rendeletébe is belekerült. Részből a havonta történő természetbeni ellátásokkal csökken a lakáskiadások mértéke.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	1065	1	0,94	49,20	83,85	95,59
2019	1065	0	0,00	49,20	84,41	95,68
2020	1065	0	0,00	49,20	84,41	95,68
2021	1066	1	0,94	49,16	84,80	95,78
2022	1049	0	0,00	42,52	86,46	97,43
2023	1050	1	0,95	42,48	86,95	97,62

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállo mány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülmény eket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	1 065	0	7	0	0	0	0
2019	1 065	0	7	0	0	0	0
2020	1 065	0	7	0	0	0	0
2021	1 066	0	7	0	0	0	0
2022	1 049	0	7	0	0	0	0
2023	1 050	0	7	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Jelenleg 7 bérlakás áll rendelkezésre, melyet - térítés ellenében, meghatározott időre - maximálisan ki – használnak, 1 bérlakás lakhatatlan.

b) szociális lakhatás

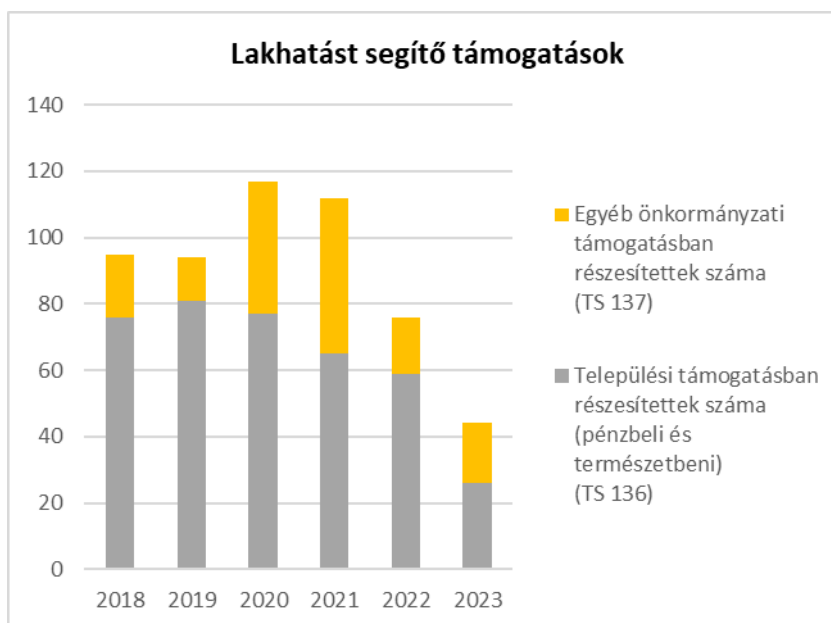
Tokodaltáró jelenleg szociális lakással nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok
nem releváns

d) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	76	19
2019	81	13
2020	77	40
2021	65	47
2022	59	17
2023	26	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakhatással kapcsolatos kiadásokkal összefüggő terhek mérséklésében nyújtanak segítséget a lakhatást segítő támogatások. Az önkormányzat az Ör.-ben meghatározottak szerint, természetbeni szociális ellátás formájában, villamos energia, gáz és az ivóvíz díjához települési lakásfenntartási támogatást biztosít. A támogatás folyósítása a szolgáltató részére történik, a támogatás összegét a

támogatással érintett költség tekintetében a szolgáltató írja jóvá. A szolgáltatóhoz utalt támogatás összegével csökkentett összegű számlát kap kézhez a támogatásra jogosult fél.

e) eladósodottság: Tudomásunk van róla a lakosság körében van ilyen probléma települési támogatással próbáljuk segíteni őket.

Arról is tudomásunk van hogy bizonyos területeken az árverés is gyakori.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Tokodaltáró Önkormányzata 2022-ben tanyagondnoki szolgálatot hozott létre a külterületeken élő lakosok közszolgáltatások könnyebb elérésének biztosítása érdekében.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Nem releváns

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

A régi bányászlakások (6-osok)-ba főként romák költöznek, vagy eladósodott korábban normál anyagihelyzetben levő eladósodott személyek olcsó megfizethető és árverés is ott a jellemző. Itt a leggyakoribb a segélyek kérése, illetve a hátrányos gyermekek száma.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Tokodaltárón úgynevezett "6-osok" régi bányászlakásokba a romák vagy elszegényedett emberek beköltözése egyre gyakrabban történik, főleg az Óvoda közben, illetve a Nefelejcs utcában.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	2	1	1	130	11,90
2019	0	2	1	1	136	3,36
2020	0	2	1	1	122	8,39
2021	0	2	1	1	130	8,97
2022	0	2	1	1	129	7,99
2023	0	2	1	1	141	12,06

Az alapszolgáltatás: háziorvos, gyerekorvos, védőnő, fogorvos, gyógyszerár.

Az iskola- és ifjúság-egészségügy szolgálat orvosi feladatait háziorvos látja el, a védőnő a háziorvosokkal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a település egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek. Éjszakai és munkaszüneti központi felnőtt és gyermekorvosi ügyelet Esztergomban (12 km) elérhető. Az iskolai fogászati szűrést a fogorvosi alapellátást végző fogorvos látja el. Az iskolafogászati szűrővizsgálaton a tanulók rendszeresen és teljes létszámban részt vesznek. Fogorvosi ügyelet Tatabányán található.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az egészségügyi szűrések estileg, országos programok keretében történnek. A kötelező védőoltásokat a gyermekek megkapják, a védőnői és gyermekorvosi ellátás adott a településen.

A Vöröskereszt rendszeresen szervez véradást településünkön, melynek lebonyolításában az Önkormányzat az Önkormányzati épületet bocsájtja rendelkezésére.

Településünkön egy védőnő teljesít szolgáltatást aki a területi illetékes centrum kórház alkalmazásában áll. Rendszeres vizsgálatokat végez a bölcsődében, óvodában és az iskolában egyaránt. Ellátja a terhes és kismamagondozást

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Vaszary Kolos Kórház esztergomi és dorogi rendelőintézetei, kórháza, illetve a kijelölt megyei kórház, Tatabánya

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A közétkezésben kiemelt figyelmet kell fordítani az egészséges táplálkozásra. A megfelelőállapot fenntartását folyamatosan felülvizsgáljuk. A helyi étkezést és szociális étkezést a helyi Heira - Gasztro étterem biztosítja.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen többféle sportolási lehetőségre van mód. Egyesületi szinten a TABAK (labdarúgás, judo, asztalitenisz), valamint a Gárdonyi Géza Általános iskolában a mindennapi testnevelés és tömegsport.

Illetve a Tokodaltárói Bányász Községi Szintér ad helyet állandó sportolási lehetőségeknek (fizetős), mint a gerinctorna, Gymastic, Jóga, Spinning, Walkenergie.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Dorog – és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat, illetve a kijelölt szintű intézmények.

g) drogprevenációs szolgáltatások;

Az általános iskolásoknak a Dorogi Rendőrkapitányság által megszervezett előadásokon keresztül történik.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A szolgáltatások nyújtásakor hátrányos megkülönböztetés, az egyenlőbánásmód követelményének megsértése nem fordult elő.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Nem releváns

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Közösségi élet bemutatása:

A (mély) szegénységben élők társadalmi kirekesztésének egyik leglényegesebb eleme a közösségirészvétel lehetőségeinek hiánya, a közösségi szolgáltatások elérésének nehézségei. A közösségi, kulturális élet településünkön színesnek mondható. Az év különböző évszakaiban változatos rendezvényeknek ad otthont a település.

Bányász Közösségi Szintér - rendezvénynaptár

2025

Ünnepség a '48-as forradalom és szabadságharc tiszteletére és koszorúzás	március 14. 11:00	Önkormányzat, Iskola, Óvoda, Közösségi Szintér
A magyar költészet napja – Vers és prózamondó verseny	április 11. 16:00	Iskola, Közösségi Szintér
Tojásfa díszítés	április 14-17.	Közösségi Szintér
Húsvéti kézműves délután	április 17. 16:00	Közösségi Szintér
Madarak és fák napja - rajzverseny	május 9-16.	Önkormányzat, Iskola, Óvoda, Közösségi Szintér
Gyermek- és Családi nap	május 31. 14:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Nemzeti Összetartozás napja	június 4. 11:00	Iskola, Önkormányzat, Közösségi Szintér
Pedagógusnap	június 13. 15:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Sportnap	június 21. 14:00	Közösségi Szintér
Nemez szakkör kiállítása	június 23-27.	Közösségi Szintér
Bányásznapi	augusztus 26. 16:00	Bányász Vegyeskórus, Közösségi Szintér
IV. Gesztenyefesztivál	szeptember 13. 14:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Idősek világnapja	október 3. 17:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Október 23-i ünnepség és koszorúzás	október 22. 11:00	Önkormányzat, Iskola, Közösségi Szintér
Márton-napi lámpás felvonulás	november 11. 17:00	Önkormányzat, Nyugdíjas Klub, Közösségi Szintér
Adventi gyertyagyújtás	november 30. 16:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Mikulás	december 5. 16:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Falukarácsony	december 20. 16:00	Önkormányzat, Közösségi Szintér
Nemez szakkör 20 alkalom	január 10-június 27. péntekenként 14:00	Közösségi Szintér

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2024)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	703	1

Forrás: Bányász Községi Szintér

A lakosság naprakész tájékoztatását a települési honlap és település közösségi oldala biztosítja. Emellett három havonta jelenik meg az önkormányzati és lakossági híreket is tartalmazó Altárói Tükör.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi ellátások, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A településen nem fordul elő etnikai konfliktus. A lakók zavartalanul élnek a településen, de pár ide települt roma és településen való tevékenységük (hulladék felhalmozás, illegális autóbontás) problémát okoz. A nagyobb városokhoz hasonlóan itt is elkezdődött ugyan az emberi kapcsolatok fellazulása, az eltávolodás, viszont a településen megrendezésre kerülő közösségi, kulturális, szabadidős programok a közösségtudat megőrzésére irányulnak, ezáltal igyekeznek megakadályozni az elidegenedést.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

Dorog – és Térsége Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat, Dorog- és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat valamint a Magyar Vöröskereszt helyi szervezete által szervezett étel és ruhaosztás. Az Önkormányzat tüzelővel igyekszik segíteni a nehéz helyzetben lévőket. Az önkormányzat ezen túl a község minden újszülöttjét természetbeni ajándékkal köszönti, a 70 év felettieket karácsony előtt pénzbeli támogatás formájában köszönti. A településen állandó bejelentett címmel élő gyermekek mikuláscsomagot kapnak decemberben. A település gyermekei karácsony előtt az önkormányzat szintén megajándékozza. Több éve kialakult szép hagyomány, hogy a mindenkori polgármester virágcsokorral, ajándékkal köszönti otthonukban a 90. évüket betöltött, vagy annál idősebb lakosokat.

Az ATAK közösség kiveszi az év több részében a településen található “Tenisz pálya” rendbe tételét, falevelek összeszedését, szemétszedését.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen roma kisebbség található meg. A kulturális identitásuk megőrzését és ápolását a Tokodaltárói Roma Önkormányzat végzi. Tokodaltáró Önkormányzata a lehetőségéhez mérten segíti a Roma Önkormányzat munkáját.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

TABAK, Magyar Vöröskereszt Tokodaltárói Kék Duna Alapszervezete, Tokodaltárói Polgárőrség

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A Tokodaltáró Roma Nemzetiségi Önkormányzat jelenleg 3 fős képviselő testülettel látja el tevékenységét.

A Tokodaltárói Roma Nemzetiségi Önkormányzat pénzügyi, ügyviteli, ügyintézési és egyéb alapvető feladatai egységes szabályok szerinti elvégzése, átláthatósága érdekében kapcsolódik a helyi önkormányzat által működtetett – az állami informatikai rendszerrel összekapcsolható – informatikai rendszerhez, amely a folyamatos pénzügyi állami ellenőrzés eszközeként is szolgál.

A Tokodaltáró Község Önkormányzata a Tokodaltárói Roma Nemzetiségi Önkormányzat részére – annak székhelyén – biztosítja az önkormányzati működés személyi és tárgyi feltételeit, továbbá gondoskodik a működéssel kapcsolatos végrehajtási feladatok ellátásáról. A végrehajtásról az önkormányzati hivatal gondoskodik.

Tokodaltáró Község Önkormányzata biztosítja a postai levelezési, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását, jegyzőkönyvek elkészítését és az ezzel járó költségek viselését.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A roma családok közötti életszínvonalbeli és a hozott kultúra közötti eltérés, valamint a mélyszegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés	Közmunkában történő foglalkoztatása a legszegényebbeknek és a törvény adta lehetőségeknek megfelelően.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A gyermekek közül az átlagosnál lényegesen többen élnek a szegénységi küszöb alatt. Hazánkban a gyerekek a szegénység által az átlagosnál nagyobb mértékben tartoznak a veszélyeztetett csoportok közé. Vannak olyan családok, melyeknek az egyedüli bevételi forrása a gyermekek után járó családi pótlék, melynek mértéke a létminimumtól is messze elmarad. Minél több gyerek van egy családban annál rosszabb a jövedelmi helyzet. Gyermekeiket egyedül nevelő szülők jövedelmi helyzete különösen hátrányos. A gyermekek középtávon szegényednek. A volt szocialista országokban a gyermekek és a gyermekes családok a rendszerváltozás legnagyobb vesztesei közé tartoznak. Ennek oka a jövedelmek általános csökkenése, és a gyermekes családoknak nyújtott támogatások csökkenése. Romló jövedelmi helyzet miatt a gyermekeknek rosszabb minőségű a táplálkozásuk és az iskolai előmenetelük.

Településünknek 1 Általános iskolája van, 1 óvoda, amibe a mini bölcsőde is található jól felszerelt, megfelelően működő intézmény TOP_PLUSZ-3.3.1-21-KO1-2022-00017.számú Óvodafejlesztés Tokodaltáron tárgyú pályázaton, belső felújítások és tornaszoba építés történt.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 543	1 522	3065	50,34%	49,66%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			100	3,26%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	250	248	498	8,16%	8,09%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	53	34	87	1,73%	1,11%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

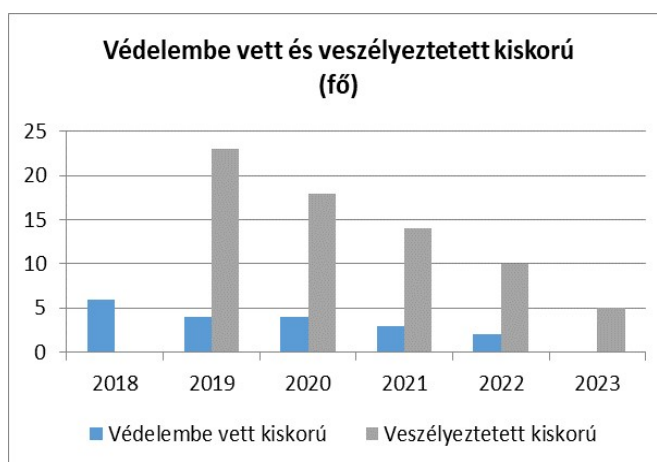
A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A védelembe vétel még mindig leggyakoribb okai: a gyermekek gondozásának, nevelésének elhanyagolása, az iskolai igazolatlan mulasztások, gyermekkorúak, fiatalok által elkövetett, illetve elszenvedett szabálysértések, bűncselekmények.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	6	n.a.
2019	4	23
2020	4	18
2021	3	14
2022	2	10
2023	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A községben – a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tájékoztatója szerint – az alábbi területek igényelnek valamilyen beavatkozást a szakemberek részéről: - gyermeknevelési nehézségek, - magatartás-, és teljesítményzavar, - anyagi, megélhetési problémák, - családi konfliktusok - szülő, vagy család életvitele.

Veszélyeztetett, illetve védelembe vett gyermekek családjára nagymértékben jellemző, hogy körükben az iskolázottság általában igen alacsony fokú, a szülők döntő többsége legfeljebb általános iskolai végzettségű, a nyílt munkaerő-piacon való érvényesülésük rendkívül nehéz.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása 2006. január 1. napjától jegyzői hatáskör. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre.

A kedvezmény az anyagi okok miatt rászoruló gyermeket segíti abban, hogy a gyermeki jogokkal összhangban a családja képes legyen a családban történő ellátására. A kedvezmény jogosultja tehát a gyermek, a jogosultsághoz kapcsolódó pénzügyi és természetbeni támogatási elemek a szociálisan rászoruló gyermek alapvető szükségleteinek kielégítését segítik elő, így nyújtva segítséget a gyermek családjából való kiemelésének megelőzése, a szegénységi kockázat csökkentése és a szegénység átörökítésének megelőzése szempontjából.

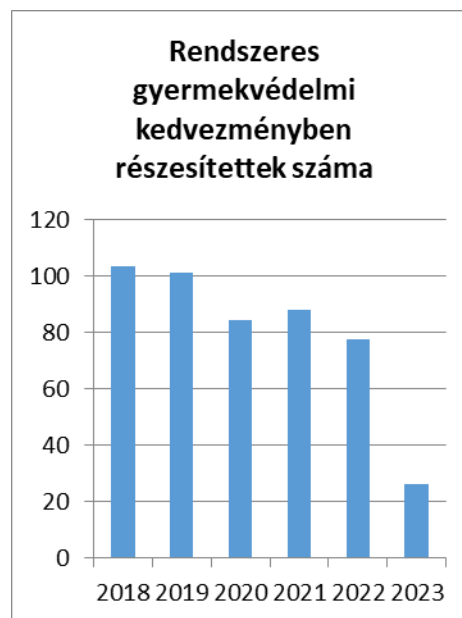
A Gyvt. 19. § (1) bekezdése értelmében a kedvezményre jogosult gyermek a szociális helyzete alapján jogosult

- az ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek (Gyvt. 21/B. §), valamint a Gyvt. 21/C. § szerinti feltételek fennállása esetén a szünidei gyermekétkeztetésnek (gyermekétkeztetés kedvezménye);- az évente két alkalommal (augusztus, illetve november hónapban) biztosított pénzbeli támogatásnak; valamint

- a külön jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

Tokodaltárón a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők csökkenni, látszik. Helyi nyilvántartásból kitűnik, hogy a támogatást évek óta ugyanazok a családok veszik igénybe.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	104
2019	102
2020	85
2021	88
2022	78
2023	26

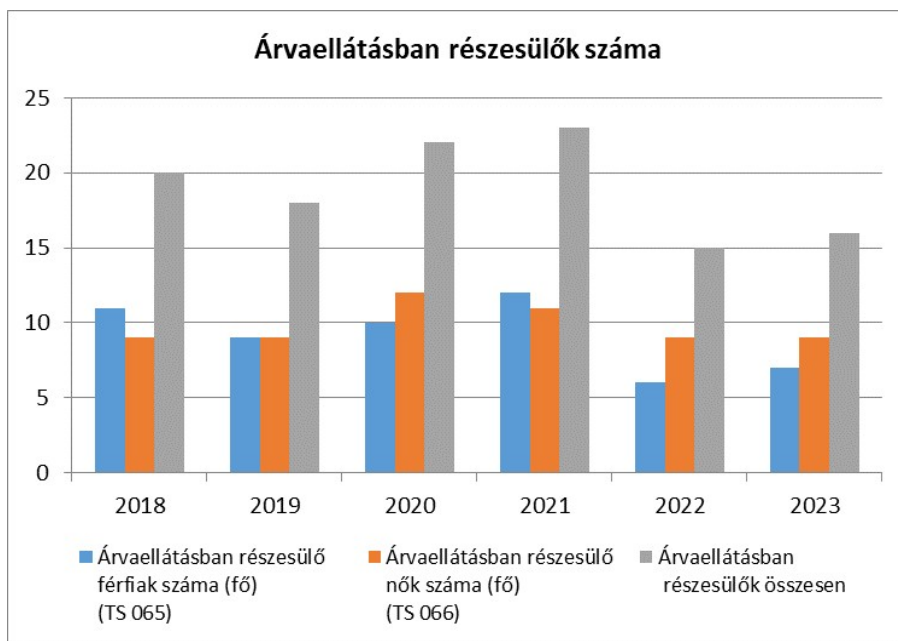

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	11	9	20
2019	9	9	18
2020	10	12	22
2021	12	11	23
2022	6	9	15
2023	7	9	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Bár az árvaellátás nem tartozik az önkormányzati támogatások körébe, fontos anyagi támogatást jelenthet valamelyik szülő elhalálozását követően kialakuló családi helyzetben. Árvaellátásra az a gyermek jogosult, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy rendelkezett a halála időpontjában betöltött életkorra előírt mértékű szolgálati idővel. (Ettől a követelménytől a baleseti árvaellátás tér el, amely halálos üzemi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén az elhunyt szülő szolgálati idejére tekintet nélkül megállapítható). Ha a kellő mértékű szolgálati idővel a szülő nem rendelkezett, kivételes méltányosságból állapítható meg az árvaellátás. Az árvaellátás tizenhat éves korig alanyi jogon jár, azaz függetlenül attól, hogy az árva folytat-e tanulmányokat. A tizenhatodik életév betöltését követően az árvaellátás akkor folyósítható, ha a gyermek nappali rendszerű oktatás keretében iskolában, szakképző intézményben vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt. Ez esetben az árvaellátás a tanulmányok időtartamára, legfeljebb azonban a huszonötödik életév betöltéséig jár.

c) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Ingyenes étkezésben részesültek száma az utolsó két nevelési év folyamán nőtt jelenleg az óvodai ellátásban résztvevő gyermekek 98 %-a részesül ingyenes étkezésben. A bölcsődei ellátásban részesülő gyerekek 100 %-a részesül ingyenes étkezésben. 2023-ben az általános iskolai hallgatók közel 23 %-a részesül ingyenes étkezésben és további 8 % részesül 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésben.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	53	46	7	134	n.a.	26
2019	63	42	11	137	n.a.	22
2020	55	30	12	143	n.a.	12
2021	65	37	12	157	n.a.	11
2022	101	47	42	169	n.a.	4
2023	89	37	44	174	n.a.	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns

e) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A régi bányászlakások “hatosok”-ban élő gyermekek, itt a rendszeres gyermekvédelmi támogatások száma a legtöbb, illetve a környezet se a legjobb a fejlődő gyermek számára (illegális személtlerakások). A családi élet a család hétköznapjaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	108	108
2019	1	105	105
2020	1	108	108
2021	1	97	97
2022	1	92	92
2023	1	78	78

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekek és felnőttek ellátását házi orvosok látják el. Településünkön két felnőtt és egy gyermekorvos van

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	0	2	1	1000	n.a.
2019	0	2	1	1010	n.a.
2020	0	2	1	1010	n.a.
2021	0	2	1	1000	n.a.
2022	0	2	1	1000	n.a.
2023	0	2	1	1010	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

d) A saját nevelési igényű gyermekek fejlesztése az oktatási és a nevelési intézményekben utazó fejlesztőpedagógus segítségével történik.

e) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az önkormányzat az alapellátást társulási keretek között biztosítja a Dorog környéke Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat. Ezen feladatokat egy családgondozó látja el hétköznapokon az Egészségházban biztosított irodában. A jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek, családok részére nyújtanak szolgáltatást, közreműködnek a védelembé vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

f) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Mini bölcsődénk 2019-től üzemel, az óvoda egyik termet biztost neki helyet.

Jelenleg 7 fő gyermekkel, ezt célunk bővíteni.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	7	7
2020	7	7
2021	7	7
2022	7	7
2023	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
	2018	0	0	7	4	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

g) gyermekvédelem;

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll, Az iskola, óvoda, védőnő, orvos, rendőrség egymást kölcsönösen tájékoztatják. A gyermekjóléti szolgálatkiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége

h) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Az Önkormányzat a Dorogi Kistérségi Társulás keretein belül szociális lapszolgáltatásokat, étkeztetést és házi segítségnyújtást tudja biztosítani.

i) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

Tokodaltárói Bányász Atlétikai Klub keretein belül a labdarúgás, judo, asztalitenisz biztosított, valamint az általános iskola tornatermében szervezett mozgáskultúrát növelő sportok (tömegsport), sportolási lehetőség nyitott a gyermekek felé is. (kézilabda, foci, torna, judo,)

j) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

A gyermekétkeztetés az óvodai tálaló konyhán és helyi éttermen keresztül biztosított

k) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Tokodaltáró Község Önkormányzata nem tesz különbséget az eltérő kultúrájú, azaz roma és nem roma gyermekek között, és a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekek között sem. Amennyiben az önkormányzat települési rendezvényt, pl. gyermeknapot szervez, azon minden gyermek egyenrangúan részt vehet.

l) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program során végzett adatgyűjtés esetén nem merült fel sem az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, sem pedig a gyermekekkel kapcsolatos hátrányos megkülönböztetés. Erre utaló önkormányzati adat, vagy civil szervezet által tett észrevétel nem volt.

m) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A gyermekjóléti szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételből, szociális válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásából és eseti gondozásból áll. Az óvodai nevelésben az SNI gyermekekkel gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus foglalkozik. Az általános iskolai oktatásban az SNI gyermekek számára elérhető az integrált nevelés és a gyógypedagógiai oktatás. A hátránykompenzáló juttatások – tekintettel a gyermekek és gyermekes családok szociális státuszára és az oktatási, nevelési intézményekben történő részvételére – minden jogosult számára egyenlő feltételek mellett elérhetőek, a törvény által szabályozott keretek között.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	85	7	8,24
2019	94	8	8,51
2020	103	11	10,68
2021	95	7	7,37
2022	104	3	3,12
2023	91	5	5,49

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	134	35	26,32
2019	137	15	10,95
2020	143	24	15,89
2021	157	18	11,25
2022	169	3	1,78
2023	174	11	6,32

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen középszintű oktatási intézmény nem működik. A középszintű oktatásban résztvevő gyermekek pontos számát nem ismerjük.

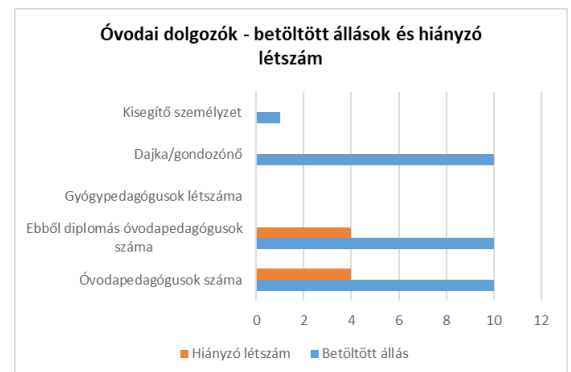
4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	41	11
2019	43	4
2020	23	1
2021	20	1
2022	15	0
2023	19	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	118	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	5:30	16:00
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	10	4
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	4
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	2	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

Az óvodai férőhelyek száma megfelelő, gyermeket helyhiány miatt elutasítani nem kellett. Óvoda- pedagógusok számában jelentkező hiányt pedagógiai asszisztensek foglalkoztatásával orvosoljuk. Jelenleg egy telephely áll rendelkezésre, melyen a gyermekek számából következtetve képes ellát-i a feladatát. Gyógypedagógiai csoport nem indokolt, óraadó gyógypedagógust foglalkoztatunk.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma – gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	134	4	98	1	85	0	0	21
2019	160	4	98	1	94	0	0	24
2020	175	5	118	1	103	0	0	21
2021	130	5	118	1	95	0	0	19
2022	148	5	118	1	104	0	0	21
2023	160	5	118	1	91	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	8	1	16,63	15,79
2019	0	8	1	17,13	15,33
2020	0	8	1	18,88	13,91
2021	0	8	1	20,00	15,00
2022	0	8	1	21,13	12,43
2023	0	9	1	19,33	9,20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejeők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	7
2019	18
2020	8
2021	18
2022	9
2023	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók közoktatásban való részvétele kapcsán hátrányos megkülönböztetés nem történt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatása az elsődleges szempont, ezért minden olyan nevelési és oktatási módszer, ami ezt a célt szolgálja, alkalmazott az iskolákban, óvodában.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

e)

Mivel a községben általános iskolai oktatás egy intézményben valósult meg, ezért összehasonlításra nincs lehetőség.

- f) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A helyi gyermekvédelmi rendszer minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat.

4.4.6. számú táblázat - Gyermejkölési, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjölési szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részeseülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	27
2019	n.a.	n.a.	n.a.	23
2020	n.a.	n.a.	n.a.	25
2021	n.a.	n.a.	n.a.	10
2022	n.a.	n.a.	n.a.	2
2023	n.a.	n.a.	n.a.	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma magas	A probléma megoldására intézkedési terv készült, melyet az iskola alkalmaz.
A felsőbb évfolyamos tanulóknál magas az igazolatlan órák száma	A jelzőrendszer tagjaival szoros együttműködés
BTMN és SNI problémával küzdő tanulók száma magas	az iskolai tanórák mellett helyi, és mozgásterápiás fejlesztés
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek fejlesztése	Az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától az általános iskola végéig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Két elméleti felfogás van a férfiak és a nők közti különbségek okaira. Az egyik szerint a különbségek oka a biológiában a genetikai eltérésben rejlik. A másik elmélet alatt a nemi szerepeket értjük. Nemi szerepeken azokat a társadalmi szerepeket, tevékenységeket értjük, melyeket a társadalom a két nem tagjaitól elvár. A társadalmi környezet nagymértékben hat a nőkre és a férfiakra egyaránt már kisgyermek korban is. Ennek hatására a férfiak agresszívebbek, a nők szelídebbek és több érzelmet nyilvánítanak ki.

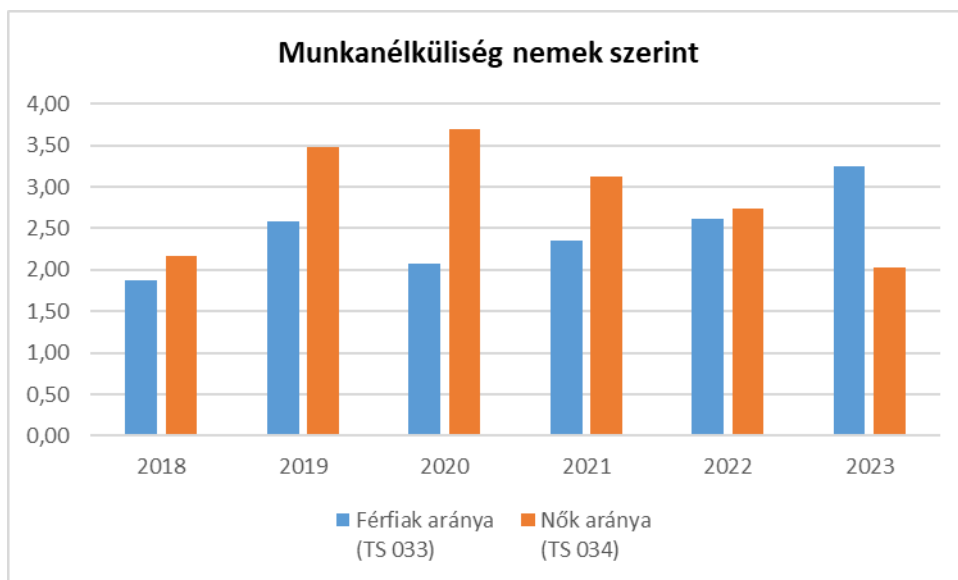
A funkcionalista iskola szerint a nemek közti különbségek azért fordulnak elő a legtöbb társadalomban, mert a nemek közti munkamegosztás és a szerepek ebből adódó eltérései előnyösek a társadalmak számára. Manapság már kevés olyan munkakör van, amelyet a nők ne tudnának olyan jól ellátni, mint a férfiak. A férfiak a hatalmi pozíciókra helyezik a hangsúlyt, a nőnek a férfiak általi elnyomása az emberiség történetének legáltalánosabb egyenlőtlenségi viszonya.

A nőknél többségben vannak a szellemi foglalkozásúak, míg a férfiaknál a fizikai foglalkozásúak. A nők többségben vannak a kereskedelemben, a szolgáltatásokban, de kisebbségben vannak az építőiparban, a közlekedésben, a mezőgazdaságban és az iparban is. A nők között kevés a szakmunkás, de sok a betanított munkás. Nagy a nőtöbbség az óvónő, tanítónő, általános és középiskolai tanár, gyógyszerész, számviteli és pénztáros foglalkozásban. Megközelítette a nők száma a férfiakét az orvosok között. A foglalkozási összetétel különbségei miatt nem meglepő, hogy a nők átlagos keresete alacsonyabb a férfiakénál

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	1,88	2,17	2,03%
2019	2,59	3,48	3,04%
2020	2,07	3,69	2,88%
2021	2,35	3,13	2,74%
2022	2,61	2,74	2,68%
2023	3,24	2,03	2,64%

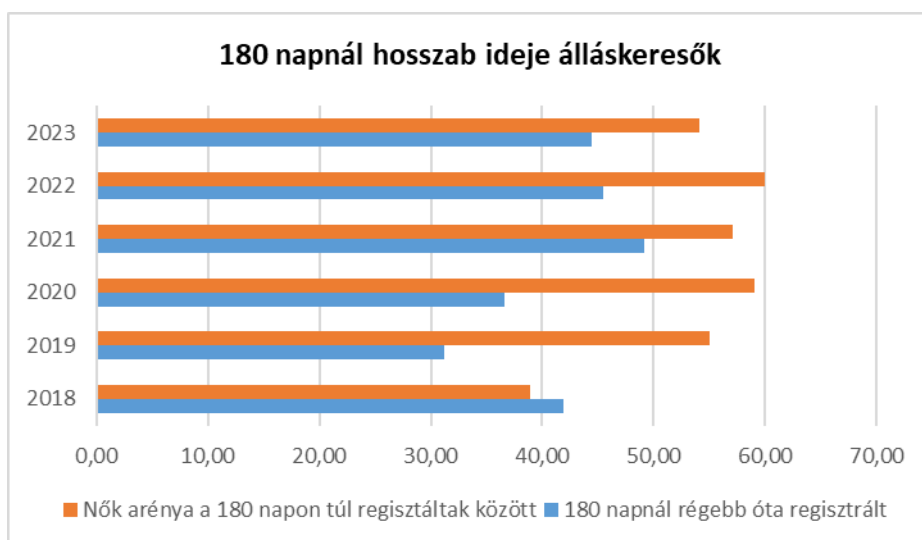
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

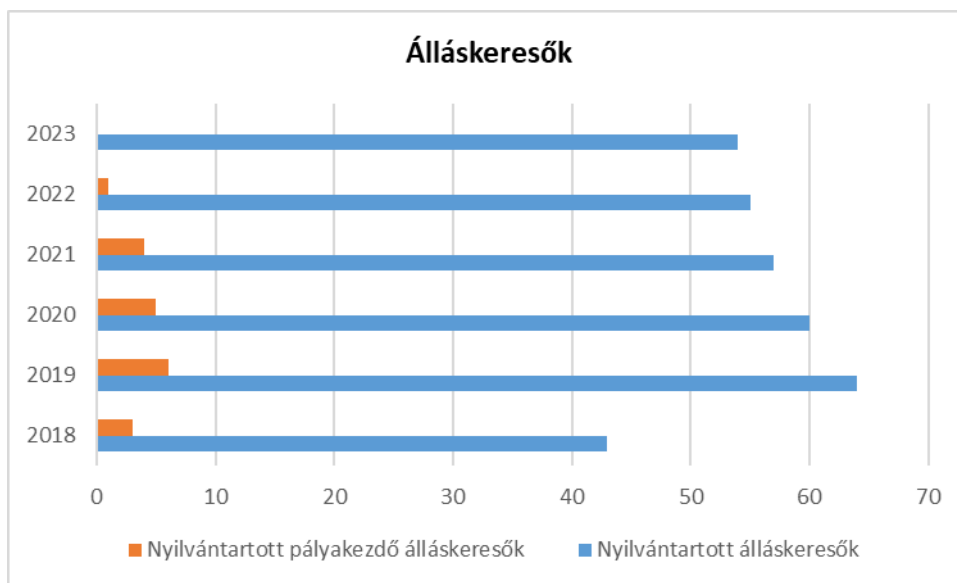
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	41,86	38,89
2019	31,25	55
2020	36,67	59,09
2021	49,12	57,14
2022	45,45	60
2023	44,44	54,17

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	43	3
2019	64	6
2020	60	5
2021	57	4
2022	55	1
2023	54	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkaügyi központok által szervezett tanfolyamokon, nemcsak aktív állás keresők, hanem azok a jelenleg még dolgozók is részt vehetnek, akiknek a munkahelye veszélybe került. A hiányszakmákra felkészítő képzéseket a munkaügyi központok ajánlják fel, de léteznek olyan támogatott képzések is, amelyekre a munkaügyi központ keretszámot határoz meg, s az állás keresőknek felvételizniük kell.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Pontos adatok nem álltak rendelkezésünkre arra vonatkozólag, hogy a munkanélküli nők milyen iskolai végzettséggel rendelkeznek.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során végzett kutatások, információgyűjtések nem világítottak rá ilyen jellegű problémára a községben. Persze ez nem jelenti azt, hogy ez a jelenség nem létezik. Több tanulmány is kimutatta, hogy az egyenlő munkáért egyenlő bérezés elve sok esetben nem érvényesül.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A férfiak és a nők társadalmi szerepe a történelem folyamán folyton változik. Ez a változás a legszembetűnőbben a fejlett országok munkaerő-piacán mutatkozik meg. A nők munkavállalása a XX. század második felében felgyorsult, de ezzel összefüggésben a gyermeklétszám lecsökkent. Az előregedő európai társadalmakban az eltartó-eltartott arányt csak a nők még nagyobb gazdasági aktivitásával lehetne javítani, de ezzel egy időben terheik is nőnének. Napjainkra egyre inkább a család ÉS munka váltotta fel a nők körében, a család VAGY munka szemléletet.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	1	n.a.	-
2021	1	n.a.	-
2022	1	n.a.	-
2023	1	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	n.a.	n.a.
2019	7	7
2020	7	7.
2021	7	7.
2022	7	7.
2023	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	7	4	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	7	0	0
2022	0	0	0	0	7	7	0	0
2023	0	0	0	0	7	7	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

A védőnői szolgáltatást egy védőnő látja el a településen. A szolgáltatáshoz minden várandós kismama és gyermek hozzájut.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nők elleni erőszak az ENSZ meghatározása szerint, bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában.

A családon belüli erőszak elsődleges áldozatai nők és gyerekek. A statisztikai adatok szerint a partnerbántalmazás az esetek 95 %-ban férfi elkövetőt és nő áldozatot jelent. A magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszerint testileg bántalmazta őt. Magyarországon, a családon belüli erőszak hetente legalább egy nő életét követeli. A bűncselekmény következtében meghalt nők 60 %-a (volt) házastársa vagy élettársa áldozata

Nagyon kényes ez a téma. A nők többnyire szégyellik a bántalmazást, „bezárkóznak” és egy idő után természetesnek veszik ezt a fajta viselkedést. A családgondozó és a védőnő szerepét kellene kiemelni ezzel a témával kapcsolatban, fontos lenne, hogy a bántalmazott személyek megnyíljanak és segítséget kérjenek. Lényeges lenne a probléma tudatosítása, ennek érdekében pedig szemléletváltást célzó beszélgetések szervezése lenne megoldás.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások nincsenek, sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona nem működik. Azonban a bajban lévő családok, nők számos helyről kérhetnek és kapnak segítséget: házi orvosok, önkormányzat, Családsegítő munkatársai, adott esetben polgárőrség, rendőrség.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Tokodaltáró Község Önkormányzatának képviselőtestületében a 7 főből 3 fő nő, a polgármesteri hivatal dolgozóinak 100%-a nő.

Az intézményvezetők többsége, míg a hivatali dolgozók 100 %-a nő.

A férfiak és a nők egyenlőtlenségeinek okait sokan a gazdaságon kívüli területeken keresik. Ilyen elsősorban az adott társadalom kultúrája. Egyes kultúrákban a férfiak uralma és a nők alávetettsége a megkérdő - jelezhetetlen normák közé tartoznak. Mint pl. a nőknek alacsony fokú a részvétele a politikai életben. Ez a felállás Magyarországon nem elfogadott, ugyanakkor a nők aránya igen alacsony a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. A dolgozó nő nemcsak a munkahelyén, hanem a családban is helyt kell, hogy álljon. Fokozott terhelést jelenthet a napi háztartás vezetésével összefüggő feladatok ellátása is. Remélhetőleg nem kell sok évnek eltelnie ahhoz, hogy családbarát munkahelyek alakuljanak, ahol adott pl. a gyermekmegőrzés vagy a rugalmas munkaidő kialakításának lehetősége. A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint az 50 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, de ez össztársadalmi probléma, amelyen országos szintű, komplex programokkal lehetne enyhíteni. A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni. Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A kültéri játszóterek kialakítása, a családbarát programok szervezése mind azt a célt szolgálják, hogy a nők a szülést követően is aktívak maradjanak a társadalmi életben, új kapcsolatokra tegyenek szert, mentálisan egészséges módon „vészeljék át” a kezdeti nehéz időszakot a gyermeknevelésben.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az anya mentális állapota a szülést követően romolhat, ez kihat a gyermek fejlődésére, családi konfliktusokhoz vezethet	Szabadidős programok szervezése, bővítése. Zöldterületek, közparkok, köztéri játszóterek kialakítása, bővítése.
Eltitkolt családon belüli erőszak	Családon belüli erőszak esetén az elérhető segítség elérhetőségeinek közzététele

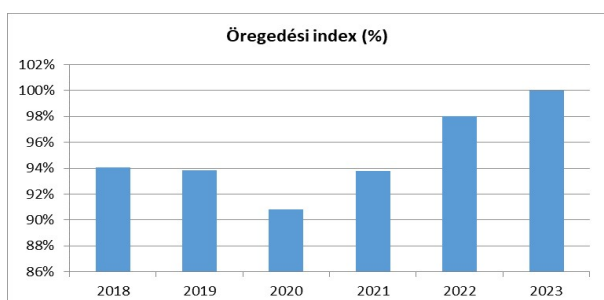
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Magyarország is szembesülni kényszerül az előregedő társadalom problémáival az elkövetkezendő években, évtizedekben. A várható egészségügyi, gazdasági és szociális krízissel előszele már megérkezett, a válság pedig feltehetően folyamatosan mélyülni fog

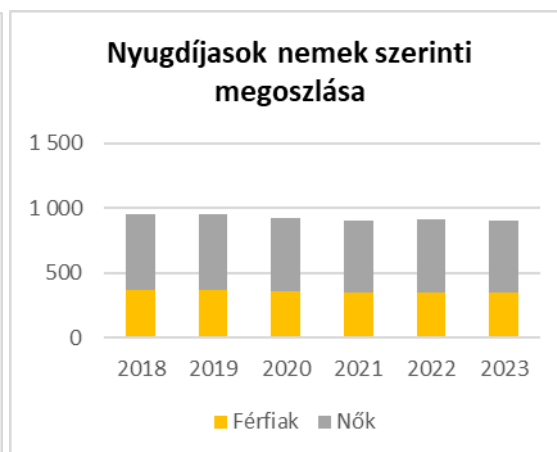
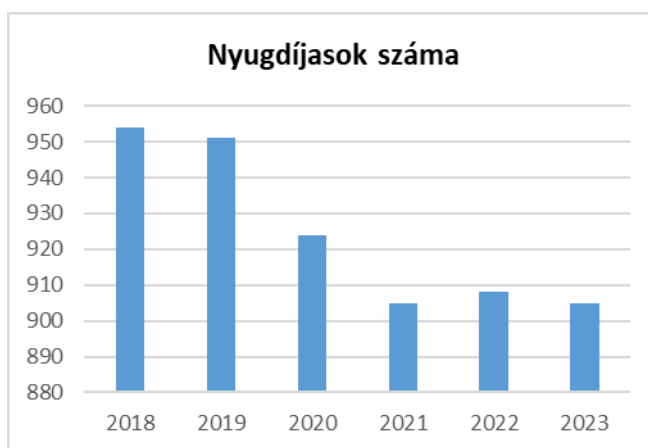
6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	441	469	94,03%
2019	458	488	93,85%
2020	456	502	90,84%
2021	467	498	93,78%
2022	497	507	98,03%
2023	499	499	100,00%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	370	584	954
2019	369	582	951
2020	353	571	924
2021	348	557	905
2022	351	557	908
2023	349	556	905

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Az egyedüllét miatt gyakori a depresszió és a demencia kialakulása, a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	19	0	284	491	2	18	0
2019	18	0	286	492	1	19	0
2020	18	0	266	479	0	18	1
2021	16	0	262	475	0	15	1
2022	14	0	277	478	1	13	0
2023	13	0	281	477	0	13	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, illetve nyugdíjasok foglalkoztatottsága elemzésekor mindenképp érezhető, hogy elég sok a munkát kereső. Környékünkön nem jellemző a 4-6 órás foglalkoztatottság lehet ennek is köszönhető. Emellett sok szabadidővel rendelkeznek, tekintve, hogy gyermekeik felnőtt korúak, bár sok esetben épp ez a korosztály az, aki segíteni tud az unokák óvodában vagy iskolában kívüli felügyeletében.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az adatokat nézve elmondhatjuk, hogy a korcsoport szerinti megosztás alapján a munkanélküliség 61 éves, vagy a feletti korcsoportba tartozók között a legnagyobb.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	43	64	60	57	55	54
41-45 év (TS 042)	Fő	1	7	10	3	6	5
	%	2,33%	10,94%	16,67%	5,26%	10,91%	9,26%
46-50 év (TS 043)	Fő	6	6	4	4	7	5
	%	13,95%	9,38%	6,67%	7,02%	12,73%	9,26%
51-55 év (TS 044)	Fő	6	2	3	3	4	4
	%	13,95%	3,13%	5,00%	5,26%	7,27%	7,41%
56-60 év (TS 045)	Fő	5	7	5	6	3	6
	%	11,63%	10,94%	8,33%	10,53%	5,45%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	13	8	9	15	12	14
	%	30,23%	12,50%	15,00%	26,32%	21,82%	25,93%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Az időskorúak részére szervezett tanfolyamok és egyéb foglalkoztatásukat támogató programok a településünkön elég ritka. A községben mindenki kertes házában lakik, ahol akad munka bőven, így akinek az egészségi állapota engedi, a saját szükségletein felül, még a gyermekeiknek is úgy próbálnak segíteni, hogy saját maga megtermeli a kiskertben a zöldség, gyümölcsfélét.

Nagyon jó lehetőség lenne számukra is egy park létesítése, a "régi" strand területe, ahol az idősek és fiatalok is együtt élveznék egymás társaságát. Illetve szabadidős tevékenységek szervezésére is kiváló lehetőség lenne.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A diszkrimináció felmérése e célcsoport tekintetében is rendkívül nehéz. A szakirodalomból is tudható, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket.

Nem áll rendelkezésre adat arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén a településen bárkit hátrányos megkülönböztetés ért volna.

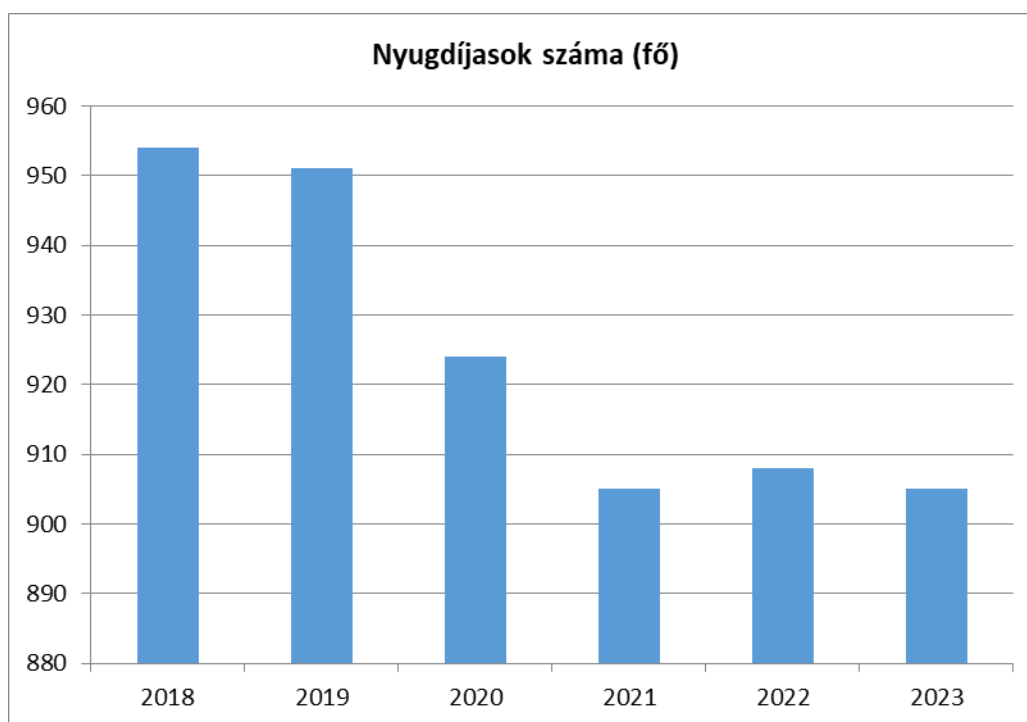
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az egészségügyi, szociális és egyéb szolgáltatásokhoz a község minden állampolgára részére biztosított. A településen működő Dorog – és Térsége Szociális Alapellátó Szolgálat társulási formában látja el a nappali ellátást, házi segítségnyújtást, és a szociális étkeztetést.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

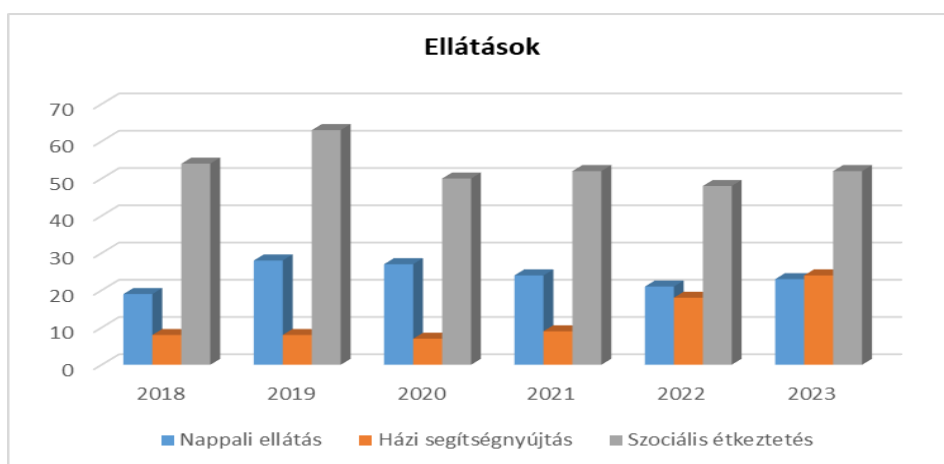
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	370	584	954
2019	369	582	951
2020	353	571	924
2021	348	557	905
2022	351	557	908
2023	349	556	905

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idős korúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	441	19	8	54
2019	458	28	8	63
2020	456	27	7	50
2021	467	24	9	52
2022	497	21	18	48
2023	499	23	24	52

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A Községi Szintér rendezvényei nyitottak. Az épület lehetőséget biztosít a Tokodaltárai Vegyes Bányász - kórus próbáihoz, valamint a Nyugdíjas klub összejöveteleihez. Mindkét főként nyugdíjasokból álló csoport tevékenyem részt vesz az Önkormányzat szervezte programokon.

c) idősök informatikai jártassága;

Az idősök informatikai jártasságára vonatkozó adataink nincsenek, de képzés az 2025-ben szervezés alatt van.

d) a generációk közötti programok.

A településen az Önkormányzat által szervezett rendezvényt a fiatalok és idősök is egyaránt részt vesznek. Az önkormányzat gyereknapot, családi napot, falunapot szokott szervezni, ahol a településen élő családok "apraja és nagyja" részt vesz. Az önkormányzat figyelmet fordít az idős lakosságra, és arra is, hogy semmilyen programból, rendezvényből ne maradjanak ki. Minden év októberében megrendezésre kerül az „Idősök-napja”, ahova a településen élő 70 év feletti személyek kapnak meghívást. A rendezvényen többek között a fiatalabb korosztály szórakoztatja az idősebb korosztályt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősekre, évente hagyományosan megrendezi az idősek napját. Civil szervezetként a Nyugdíjasok helyi klubja működik aktívan. A Tokodaltárói Bányász Vegyeskórus községi ünnepeken rendszeresen fellépnek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

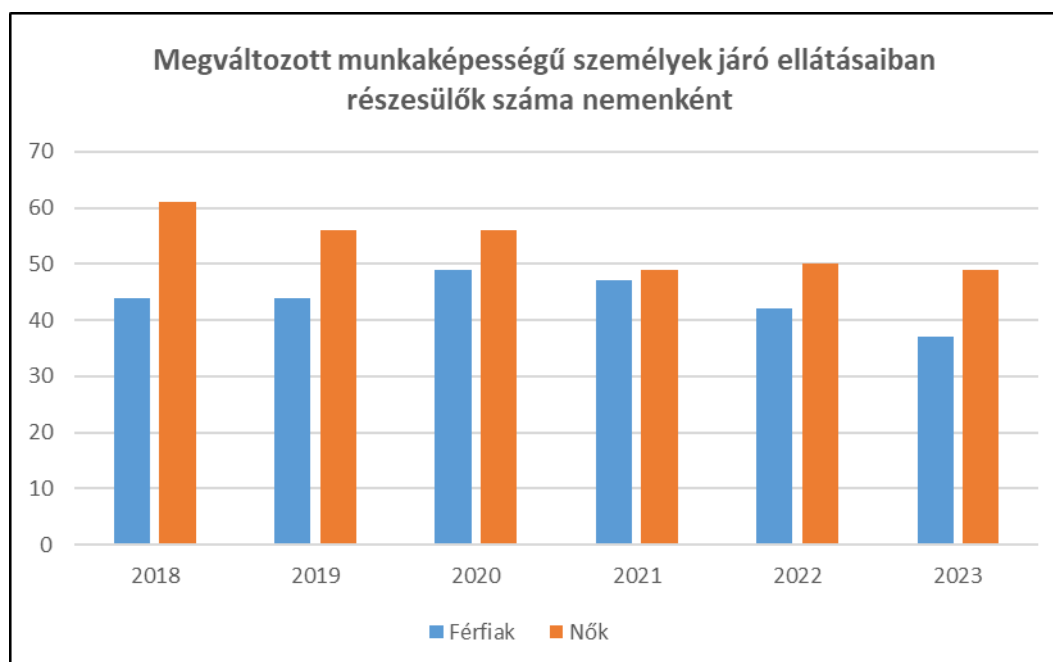
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősek részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban. Az idősek elmagányosodása, elzárkózás a közösségi élettől. Szabaddő park létrehozása a “rég strand”területén, ahova az idősebb korosztály is szívesen kiül akár sétál.	Az idős, nyugdíjas személyek meggyőzése a közösségi élet jótékony hatásáról, ahol a beszélgetések, a kölcsönös segítségnyújtás kedvezően befolyásolja és alakítja az életüket. A nyugdíjas klub tagjai részéről aktív szerepvállalás szükséges. Az idősek bevonása szervezett közösségi programokba.
A településen működő civil szervezetek támogatása.	Az Önkormányzat erejéhez mérten továbbra is támogatja a civil szervezeteket, anyagi és más eszközökkel.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	44	61	105
2019	44	56	100
2020	49	56	105
2021	47	49	96
2022	42	50	92
2023	37	49	86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A fogyatékkal élők helyi munkavállalására nincs lehetőség a településen. Az Önkormányzat közfoglalkoztatás keretében nem foglalkoztat fogyatékos személyt. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék és segély. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja megélhetési esélyeiket. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatárolódtak.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A foglalkoztatás területén megjelenő hátrányos megkülönböztetésre nincs adat a településen. Országosan jelent problémát, hogy a fogyatékkal élő személyeknek kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Amennyiben nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérrje, úgy sikertelen lehet a beszoktatás, amelynek következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belüli megállapítása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során végzett adatgyűjtésnél, nem merült fel a fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetése a foglalkoztatás területén.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A településen működik az egyházi fenntartású Mandula Otthon. Az otthonban a felnőtt értelmi sérült személyek teljes körű ápolását, gondozást, foglalkoztatását szakképzett dolgozók biztosítják. A kétszintes épület egy nagy kiterjedésű parkosított területen áll, lehetővé téve lakóink kellemes időtöltését a szabadban. Intézményünk részegységeként, egy 10 fős lakóotthont is működtetünk, mely szintén lakóházas övezetben Tokodaltáron található.

Fogyatékosok önálló életvitelét támogató önkormányzati intézmény nem található a községben. A szolgáltatások esetében a Szociális Alapszolgáltató Társulás által biztosított szociális alapszolgáltatásokat kell kiemelni, melyek a fogyatékkal élők számára is elérhetők.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Az önkormányzat nem tartja nyilván, hogy a pénzbeli, illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert az önkormányzati segítségnyújtáskor a szociális rászorultság az elsődleges.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Biztosítani kell számukra az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak.

Lehetővé kell tenni számukra a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítés, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

A településen működő egészségügyi intézmény akadálymentes. Igény esetén a tanyagondnoki szolgálat lehetőséget biztosít a fogyatékkal élő személyek egészségügyi ellátás helyére történő szállításában.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az Önkormányzat tulajdonában lévő közintézmények részben akadálymentesek. A Polgármesteri Hivatal, az Egészségház, Brunszvik Teréz óvoda és mini bölcsőde akadálymentes. A Bányász közösségi színtér nem akadálymentes, a Gárdonyi Géza általános iskola még nem akadálymentes. Figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket, hogy a még nem akadálymentes épületrészek is elérhetővé kerüljenek a fogyatékosok számára.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Biztosítani kell számukra az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. Lehetővé kell tenni számukra a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítés, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

A helyi munkáltatók épületeinek akadálymentesítettségére vonatkozó adatokkal nem rendelkezünk.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A községben a gyalogos közlekedési utak állapota nem minden esetben felel meg a mozgásukban korlátozott személyek akadálymentes közlekedésére. Jövőbeni feladatként jelentkezik a járdák állapotának felmérése, és a szükséges felújítások elvégzése.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Fogyatékos személyek számára speciális közlekedési megoldás vagy fogyatékosok nappaliintézménye nincs a községben.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Pozitív diszkrimináció felmerüléséről, előfordulásáról nem áll rendelkezésünkre adat.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

A településen nincsenek olyan jellegű programok, amelyek speciálisan a fogyatékkal élők sajátos igényeinek kielégítését célozzák.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékossgal élő embereket a magyar társadalomban is az egyik leghátrányosabb helyzetű csoportnak tekinthetjük. Az érintettek kedvezőtlen egészségi állapota mellett a társadalmi körülményeikben is számos nehézséggel küzdenek, melyek egyfelől jelentősen befolyásolják a mindennapi életüket, másfelől a társadalom által elfogadott normákhoz való igazodást. A fogyatékossgal-ügy közösségi, tagállami, egyben hazai társadalmi ügynek tekinthető, melyben maguk az érintettek aktív szerepvállalásán túl, az érintetteket segítők, támogatók is kiemelt szerepet kapnak. Az önkormányzat törekszik arra, hogy a fogyatékkal élő személyeket támogassa. A településen nem jellemző a fogyatékossgal miatti kirekesztés, elmondható, hogy a Tokodaltárón élők elfogadók és befogadók a fogyatékkal élő személyekkel szemben.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Minden önkormányzati intézményekben, létesítménye az biztosítani kell az akadálymentesítést.	A szükséges feladatok összesítését, a kiviteli tervek elkészítését követően pályázati lehetőségek figyelés. Nyertes pályázat esetén a komplex akadálymentesítés megvalósítása a szükséges helyeken.
A járdák többsége nem felel meg az akadálymentes közlekedés feltételeinek.	A községben a felújításra szoruló járdák területi összeírását követően, illeszkedő pályázatok figyelése; nyertes pályázat hiányában a legszükségesebb felújítások elvégzése a közmunkaprogram keretében.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel.
A település infrastrukturális fejlesztése.	Pályázati lehetőségek kihasználása.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

A községben a civil szervezetek az alapszabályzatukban megfogalmazott cél érdekében aktív tevékenységet folytatnak. Az önkormányzat évente, a költségvetési rendeletben meghatározottak szerint támogatja azokat.

Civil szervezetek: Ép Testben, Ép Lélek Alapítvány; Tokodaltárói Gárdonyis Gyermekéért Közhasznú Alapítvány; Tokodaltárói Bányász Atlétikai Klub; Tokodaltárói; Diáksport Egyesület; Tokodaltárói Polgárőr Egyesület; Magyar Vöröskereszt Kék Duna alapszervezete. Lakossági önszerveződések: Tokodaltárói Bányász Vegyeskórus; Nyugdíjas Klub, ATAK

A civil szervezetek, célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége hozzájárul a hátrányos helyzetű gyermekek tehetségfejlesztéséhez, az időskorúak kulturálódásához, a hagyomány- őrzésen át, a lakosság egészségi állapotának fejlesztéséig.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az település életében közreműködők közötti partnerségre az adott helyzet kapcsán, eseti jelleggel kerül sor.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

A térség önkormányzatai közös feladatellátást folytatnak bizonyos területeken a Dorogi Többcélú Kistérség Társulása keretében. Ez az együttműködés az érintett területeken alkalmas az esélyegyenlőséggel kapcsolatos feladatok végrehajtására.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Tokodaltárón működő Roma Nemzetiségi Önkormányzat, a romák illetőleg a mélyszegénységben élő roma személyek irányába végzi tevékenységét.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A községben működő civil szervezetek az alapszabályzatukban megfogalmazott cél elérése érdekében aktív szerepet vállalnak.

Az idős személyek esélyegyenlőségének, programokhoz való hozzáférése javításában a Nyugdíjas Klub tevékenysége is szerepet játszik. A cél, a tagok számának bővítésével az egyedül élő idős személyek magányának csökkentése, valamint az aktív idős kor biztosítása.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Az esélyegyenlőségi problémák kapcsán az érintett szereplők elsődlegesen az adatgyűjtés során kerültek bevonásra. A roma nemzetiségi önkormányzat elnöke, a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, az általános iskola és az óvoda vezetői, a védőnő, a házi orvosok, az egyesületek képviselői, valamint az önkormányzat munkatársai elmondták észrevételeiket az egyes cél- csoportok vonatkozásában fennálló problémákra, Az általuk észlelt problémák és javaslatok a Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során beépítésre kerültek.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program az elkészültét követően nyilvánosságra kerül. Ennek következtében, mind a célcsoportok, mind pedig általában a lakosság számára megismerhetővé válik. Bárki javaslattal élhet további megoldásra váró, a célcsoportokkal összefüggő problémákra és azok megoldására vonatkozóan. Az önkormányzat esélyegyenlőségi munkatársa nyomon követi az intézkedések megvalósulását és kapcsolatot tart fenn a célcsoportok képviselőivel.

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1.) A roma családok közötti élet- színvonalbeli és a hozott kultúra közötti eltérés, valamint a mély- szegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.) A roma családok közötti élet- színvonalbeli és a hozott kultúra közötti eltérés, valamint a mély- szegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés	1.) Közmunkában történő foglal- koztatása a legszegényebbeknek és a törvény adta lehetőségeknek megfelelően.
Gyermekek	1.) A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma magas 2.) A felsőbb évfolyamos tanulók- nál magas az igazolatlan órák száma 3.) BTMN és SNI problémával küzdő tanulók száma magas	1.) A probléma megoldására intéz- kedési terv készült, melyet az iskola alkalmaz. 2.) A jelzőrendszer tagjaival szoros együttműködés 3.) az iskolai tanórák mellett helyi, és mozgásterápiai fejlesztés
Idősek	1.) A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősek részvételi aránya a helyi nyugdíjas klub- ban. Az idősek elmagányosodá- sa, elzárkózás a közösségi élet- től. 2.) A településen működő civil szervezetek támogatása. 3.) Szociális-, és közművelődési szolgáltatások bővítése Szociális, egészségügyi, sport szolgáltatások bővítése.	1.) Az idős, nyugdíjas személyek meggyőzése a közösségi élet jó- tékony hatásáról, ahol a beszél- getések, a kölcsönös segítség- nyújtás kedvezően befolyásolja és alakítja az életüket. A nyug- díjas klub tagjai részéről aktív szerepvállalás szükséges. Az idősek bevonása szervezett kö- zösségi programokba. 2.) Az Önkormányzat erejéhez mérten továbbra is támogatja a civil szervezeteket, anyagi és más eszközökkel. Biztonság növelése
Nők	1.) Nincs pontos adat a munkanél- küli nők iskolázottságára vonat- kozóan. 2.) Eltolt családon belüli erőszak 3.) Anyák mentális egészségének megőrzése	1.) Adatgyűjtés a családsegítő szol- gálat bevonásával, a kapott eredmények összegzése, és ez alapján a községben működő munkáltatókkal együttműköde, képzés, átképzés szervezése. 2.) Családon belüli erőszak esetén az elérhető segítség elérhetősé- geinek közzététele 3.) Az anyák mentális egészségének megőrzése, javulása, gyerekek egészséges fejlődésének biztosítása
Fogyatékkal élők	1.) Minden önkormányzati intézményekben, létesítményben akadálymentességet biztosítani kell és a járdák többsége se felel meg az akadálymentes közlekedésre	Kiviteli tervek előkészítése, pályázat figyelése. A járdák felújítása pályázatok figyelése.
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	1.) Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk ada- tokkal bizonyos problémákra. 2.) A település infrastrukturális fej- lesztése.	1.) Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolatfelvétel. 2.) Pályázati lehetőségek kihasználása.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák társadalomba történő integrálása megvalósul, és az őket támogató programok sikeresnek bizonyulnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők munkát találjanak az életszínvonaluk növelése érdekében.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek esélyegyenlőségének biztosítását, mind a nevelés-oktatás, mind pedig a kulturális programokhoz való hozzáférés tekintetében. Szeretnénk akár egy új futópálya és sportolásra, szabadidőtöltésre alkalmas parkot kialakítani a "régi strand" területére.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök közszolgáltatásokhoz való hozzáférésére, az egyedüllét érzésének csökkentésére, valamint az állandó segítségnyújtás biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a kikapcsolódást segítő és széles látáskört biztosító programok szervezését, valamint a közéletbe való részvétel propagálását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők akadálymentes hozzáférésére az egyes programok, rendezvények tekintetében.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	Újra a munka világában.
B	Feltárt probléma megnevezése	A roma családok közötti életszínvonalbeli és a hozott kultúra közötti eltérés, valamint a mélyszegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közmunkában történő foglalkoztatása a legszegényebbeknek és a törvény adta lehetőségeknek megfelelően.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> - tanácsadás, - tájékoztatás, - figyelemfelhívás, - Foglalkoztatási Osztályhoz történő irányítás
G	Az intézkedés felelőse	<p>Felelős: Önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja; munkanélküliek</p> <p>Partnerek: roma nemzetiségi önkormányzat, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja, munkáltatók képviselői</p>
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A munkanélküliek számának
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	csökkenése Szórólapok, tájékoztatók sokszorosításához, postázásához, a hirdetések közzétételéhez az anyagi és tárgyi erőforrást az önkormányzat költségvetése biztosítja. A tájékoztató előadások céljára az önkormányzat térítésmentesen biztosítja a helyiséget.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A fenntarthatóságot a munkaerő-piacon való tartós jelenlét biztosítja.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Maradj köztünk
B	Feltárt probléma megnevezése	A lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók száma magas
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Minden tanuló végezze el legalább a 8 osztályt, és lehetősége legyen a továbbtanulásra
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Az iskolában probléma megoldására intézkedési terv készült.
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	- Az intézkedési tervben leírtak szerint
G	Az intézkedés felelőse	Felelős: Önkormányzat; Gárdonyi Géza Általános Iskola; Dorog és Vidéke Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Partnerek: Gárdonyi Géza Általános Iskola; Dorog és Vidéke Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	folyamatos
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	lemorzsolódó tanulók számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Az intézkedési terv alkalmazásához az iskolában rendelkezésre áll.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Országos tendenciáról beszélünk, a probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns Pályázat, pedagógus bevonása

A	Intézkedés címe:	Együtt könnyebb
B	Feltárt probléma megnevezése	A felsőbb évfolyamos tanulóknál magas az igazolatlan órák száma
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A hiányzások csökkentése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Iskola szakmai programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012. (VIII.28.) kormányrendelet
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A jelzőrendszer tagjaival szoros együttműködés
G	Az intézkedés felelőse	A jelzőrendszer tagjai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az iskolát elhagyó tanulók számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázat, pedagógus bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Országos tendenciáról beszélünk, a probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A	Intézkedés címe:	Együtt könnyebb
B	Feltárt probléma megnevezése	BTMN és SNI problémával küzdő tanulók száma maga
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A problémákkal küzdő gyerekek integrálása, fejlesztése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pályázati, pedagógiai program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Az iskolai tanórák mellett helyi, és mozgásterápiai fejlesztés biztosítása
G	Az intézkedés felelőse	Gárdonyi Géza Általános Iskola Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a tanulók folyamatos fejlődése, előremenetélé, az iskola elvégzése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázat és pedagógus bevonása
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Országos tendenciáról beszélünk, a probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	Intézkedés címe:	Legyél velünk
B	Feltárt probléma megnevezése	A 65 év feletti lakosságon belül, alacsony az idősek részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idős, nyugdíjas személyek meggyőzése a közösségi élet jótékony hatásáról, ahol a beszélgetések, a kölcsönös segítségnyújtás kedvezően befolyásolja és alakítja az életüket. A nyugdíjas klub tagjai részéről aktív szerepvállalás szükséges. Az idősek bevonása szervezett közösségi programokba.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Pályázat
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia; Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, helyzetfeltárás. 2. Az adatok alapján meggyőzési eszköz választása (pl. rendezvényre meghívás). 3. A szomszédok bevonása a programba. 4. Figyelőhálózat kialakítása, dokumentálása.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, nyugdíjas klub, lakosság
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nyugdíjas klub létszámának gyarapodása
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Ne félj, beszéljük meg
B	Feltárt probléma megnevezése	Eltitkolt családon belüli erőszak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Csökkenjen a családon belüli erőszak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Körzeti megbízott Családsegítő beszámolója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia; Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A nők tájékozottak legyenek a segítség igénybevételi lehetőségekről, felvilágosító tájékoztatókon szervezése, a megelőzés és kockázat csökkentése a családon belüli erőszaknak tekintetében
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat, Dorog és Vidéke Családsegítő és Gyermejkölési Szolgálat, Polgárőrség, Jelzőrendszer tagjai
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Mernek beszélni a családon belüli erőszakról az érintettek, csökken a családon belüli erőszak
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, pénzügyi, pályázati
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

A	Intézkedés címe:	Akadálymentesen
B	Feltárt probléma megnevezése	Minden önkormányzati intézményekben, létesítménye az biztosítani kell az akadálymentességet
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	egyenlő hozzáférés biztosítása a fogyatékkal élő embereknek az hivatalos ügyintézés, és a kultúra tekintetében
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	HÉSZ
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügy Program
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szükséges feladatok összesítése. A kiviteli tervek elkészítését követően pályázati lehetőségek figyelés. Nyertes pályázat esetén a komplex akadálymentesítés megvalósítása a szükséges helyeken.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nyertes pályázatok megvalósításával javul a még nem akadálymentesített közintézmények megközelíthetősége, bejárhatósága, használata.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pályázati és pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Sétáljunk biztonságosan
B	Feltárt probléma megnevezése	A járdák többsége nem felel meg az akadálymentes közlekedés feltételeinek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	akadálymentes közlekedés biztosítása járdákon
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	HÉSZ
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosságügyi Program
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	A szükséges feladatok összesítése. A kiviteli tervek elkészítését követően pályázati lehetőségek figyelés. Kisebb járdaszakaszok önerőből történő elkészítése. A nyertes pályázatok megvalósításával javul a gyalogos közlekedésre használt járdák minősége. Parklók kialakítása.
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Javul a gyalogos közlekedésre használt járdák minősége.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi, pályázati erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Fejlődjünk
B	Feltárt probléma megnevezése	A település infrastrukturális fejlesztése.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A településen fejlettebb infrastruktúra.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	HÉSZ
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Országos fejlesztési terület és terület fejlesztési koncepció
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	Pályázatok figyelése Pályázatok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Önkormányzat,
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Település infrastrukturális fejlődése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Pályázati, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Intézkedés sorszáma	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felölése	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzat közötti együttműködés esetén az együttműködés mutatója
0. Település szintű probléma												
1	Szűrővizgálatok szervezése	Halmozott egészségügyi problémák megjelenése a lakosság, főképp az idősek körében.	Az idősek számára elérhető közelségben rendszeres szűrővizsgálatokon való részvétel.	Együttműködési megállapodás szolgáltatókkal, figyelemfelhívó plakatok, hirdetőanyagok.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia(2019-2030) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021) Idősgazdasági Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Országos Foglalkoztatási Nemzeti Stratégia (2015-2025)	Szűrőprogramok szervezésére lehetőség keresés e, együttműködés a szervezetekkel.	Családsegítő	2028. 12. 31. (vasárnap)	Nő a megrendezésre kerülő szűrővizsgálatokon való részvétel száma.	Költségvetés, évente igényfelmérés és javaslat-tétel	Folyamatos	Nem releváns
2	Hulladékgazdálkodási problémák	Illegális hulladéklerakók kialakulása, magáningatlanokon történő nagy mennyiségű hulladék felhalmozása.	A települések kialakulásával illegális hulladéklerakók felhalmozott hulladék elszállítására, a kult, rendezett állapot fenntartása.	Pályázati dokumentáció, hatósági eljárások dokumentumai	Nemzeti Környezetvédelmi Program	Illegális hulladéklerakók felszámolására irányuló pályázatok figyelemmel kísérése, pályázati dokumentáció benyújtása. Magáningatlanok esetében hatósági eljárások lefolytatása, lehetőség szerint a hulladék elszállításában segítségnyújtás	Polgármester, Jegyző, Polgármesteri Hivatal, valamint Önkormányzati dolgozó, Polgárorség	2028. 12. 31. (vasárnap)	Megtisztított területek ingatlanok száma.	Pályázati költségvetési forrás. Munkavállalók időszakos helyszíni bejárása.	Kamerarendszer bővítésével több terület megfigyelése, polgárorség jelenléte	Nem releváns

3	Rossz állapotú járdák, utak	A település számos útja rossz állapotban van. Több útszalárdburkolat. Parkolók kialakítása a főút mentén.	A település valamennyi útja rendelkezzen szilárd útmelynek minősége megfelelő. A járdák megfelelő állapotúak legyenek, lehetőség szerint akadálymentesítettek.	Pályázati, műszaki dokumentáció. Éves költségvetés.	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Utak, járdák kialakítására, felújítására irányuló pályázatok keresése, figyelemmel kísérése. Pályázati, műszaki dokumentáció megírása, benyújtása.	Polgármester, Jegyző, Polgármesteri Hivatal dolgozói	2028. 01. 01. (szombat)	Megfelelő minőségű utak, járdák száma.	Pályázati, költségvetési forrás.	Folyamatos	Nem releváns
4	Csapadékvíz elvezetési problémák	A település több pontján problémát okoz a csapadékvíz megfelelő elvezetése. Nagy esőzések következtében a Geteről "lezúduló" víztömeget a csatornák több helyen nem képesek elnyelni. Illetve a vízvezetők hiánya miatt a csapadék az úton, telteken folyik keresztül.	A település teljes területén megfelelő vízvezető rendszer kialakítása.	Pályázati, költségvetési, műszaki dokumentáció	Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Csapadékvíz elvezetés, csatorna-rendszer fejlesztésében kiírt pályázatok figyelemmel kísérése. Pályázati dokumentáció összeállítása, benyújtása.	Polgármester, Jegyző, Polgármesteri Hivatal dolgozói	2028. 12. 31. (vasárnap)	Csapadékvíz okozta károk csökkenése.	Pályázati - és költségvetési forrás.	Folyamatos	Nem releváns
5	Fejlődünk	A település infrastrukturális fejlesztése.	A település infrastrukturális fejlesztése.	HÉSZ	Országos Fejlesztési Terület és Területfejlesztési Konceptió	Pályázatok figyelmese Pályázatok megvalósítása	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Település infrastrukturális fejlődése	Pályázati, pénzügyi	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel	Nem releváns
6	Adat, mint tudás	Az egyes célcsoportok tekintetében nem rendelkezünk adatokkal bizonyos problémákra.	A megfelelő adatbázis léte-rehozása	Helyi nyilvántartások	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Az adatgyűjtés érdekében az adatgazdával való kapcsolat-felvétel. Adatgyűjtés Adatgondozás	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Az adatok beszerzését követően a célcsoportok problémáinak csökkenése	Humán	Folyamatos	Nem releváns
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Újra a munka világában.	A roma családok közötti életszínvonalbeli és a hozott kultúra közötti eltérés, valamint a mélyszegénységben élő romák és más lakosok közötti életszínvonal közötti eltérés	Közmunkában történő foglalkoztatása a legszegényebbeknek és a törvény adta lehetőségeknek megfelelően.		Új Roma Stratégia, Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia	- tanácsadás, - tájékoztatás, - figyelemfelhívás, - Foglalkoztatási Osztályhoz történő irányítás	Önkormányzat, roma nemzetiségi önkormányzat, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja; munkanélküliek Partner: roma nemzetiségi önkormányzat, Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja, munkáltatók képviselői-	2028. 12. 31. (vasárnap)	A munkanélküliek számának csökkenése	Szórólapok, tájékoztatók sokszorosításához, posztálásához, a hírlapjelenlét biztosításához közlése. A tájékoztató előadások céljára az Önkormányzat térítésmentesen biztosítja a helyiségeket.	A fenntarthatóság a munkaerőpiacon való tartósságát biztosítja.	Nem releváns

IV. Az idősök esélyegyenlősége												
1	Legyél velünk	A 65 év feletti lakosságban belül, alacsony az idősök részvételi aránya a helyi nyugdíjas klubban.	Az idős, nyugdíjas személyek meggyőzése a közösségi élet jótékony hatásáról, ahol a beszélgetések, a kölcsönös segítségnyújtás kedvezően befolyásolja és alakítja az életüket. A nyugdíjas klub tagjai részéről aktív szerepvállalás szükséges. Az idősök bevonása szervezett közösségi programokba.	Pályázat	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia	1. Adatgyűjtés, helyzetfeltárás. 2. Az adatok alapján meggyőzőési eszköz választása (pl. rendezvény-re meghívás). 3. A szomszédok bevonása a programba. 4. Figyelőhálózat kialakítása, dokumentálása.	Önkormányzat, nyugdíjas klub, lakosság	2028. 12. 31. (vasárnap)	A nyugdíjas klub létszámának gyarapodása	pénzügyi, pályázati	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel	Nem releváns
V.												
1	Akadálymentesen	Minden önkormányzati intézményekben, létesítményeiben biztosítani kell az akadálymentességet	egyenlő hozzáférés biztosítása a fogyatékkal élő embereknek az hivatalos ügyintézés, és a kultúra tekintetében	HÉSZ	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	A szükséges feladatok összesítése. A kiviteli tervek elkészítését követően pályázati lehetőségek figyelés. Nyertes pályázat esetén a komplex akadálymentesítés megvalósítása a szükséges helyeken.	Önkormányzat,	2028. 12. 31. (vasárnap)	A nyertes pályázatok megvalósításával javul a még nem akadálymentesített közintézmények megközelíthetősége, bejárhatósága, használata.	pályázati és pénzügyi	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel	Nem releváns
2	Sétáljunk biztonságosan	A járdák többsége nem felel meg az akadálymentes közlekedés feltételeinek.	akadálymentes közlekedés biztosítása járdákon	HÉSZ	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, Országos Fogyatékosügyi Program	A szükséges feladatok összesítése. A kiviteli tervek elkészítését követően pályázati lehetőségek figyelés. Kisebb járdaszakaszok önerőből történő elkészítése. A nyertes pályázatok megvalósításával javul a gyalogos közlekedésre használt járdák minősége.	Önkormányzat	2028. 12. 31. (vasárnap)	Javul a gyalogos közlekedésre használt járdák minősége.	pénzügyi, pályázati erőforrás	A probléma kezelése folyamatos gondoskodást igényel	Nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

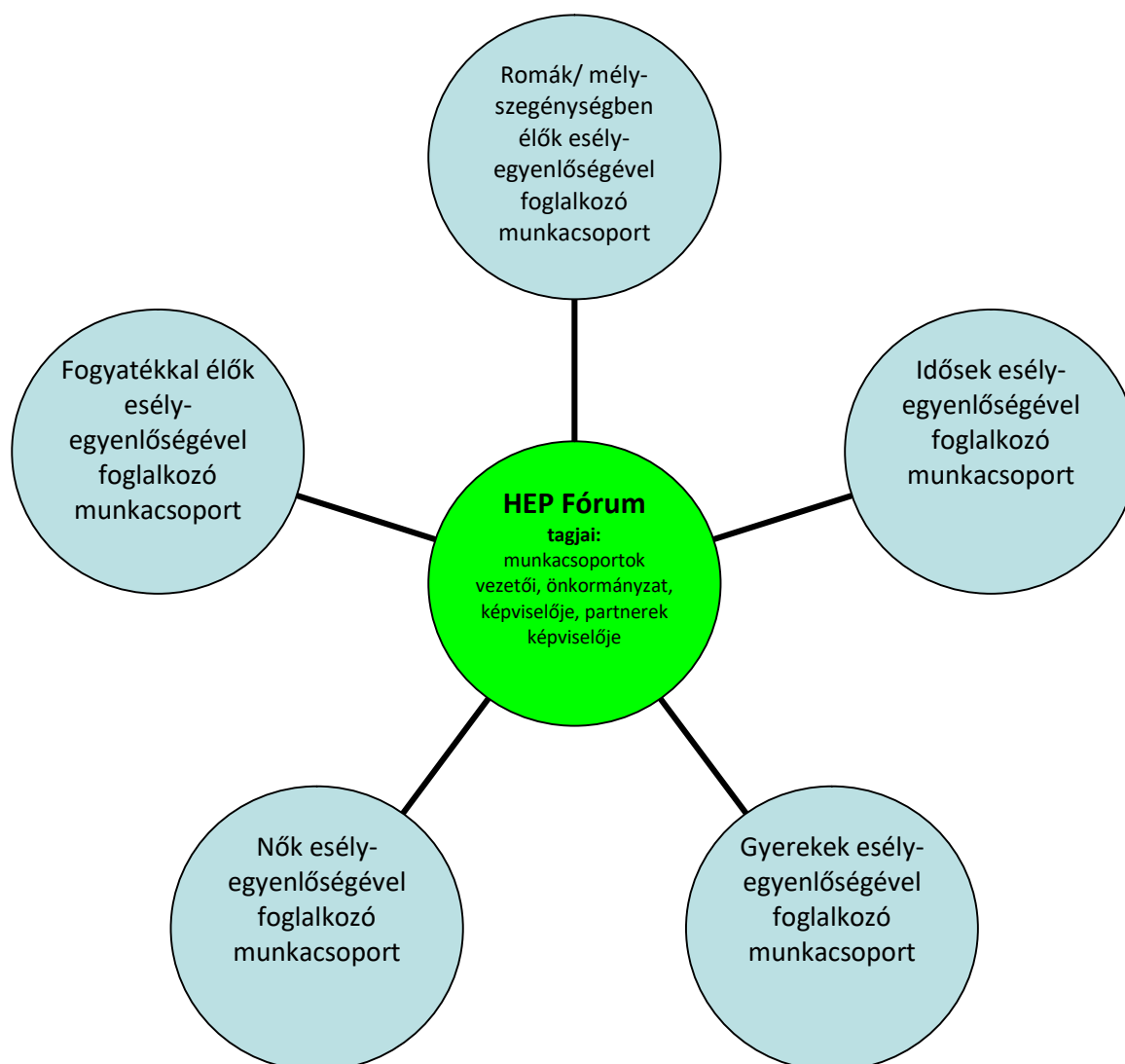
A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnereket képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelőség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelősége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelőségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.

- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tokodaltáró község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Tokodaltáró község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta 69/2025. (IV.30.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Tokodaltáró, 2025. április 30.

Tokodaltáró Község Önkormányzata
2532 Tokodaltáró, József Attila utca 31., Tel.: 33/505-635,
tokodaltaro@tokodaltaro.hu

KIVONAT

Tokodaltáró Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. április 30-án megtartott
ülésének jegyzőkönyvéből

**Tokodaltáró Község Önkormányzat Képviselő-testületének
69/2025. (IV.30.) önkormányzati határozata**

Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatának elfogadásáról

Tokodaltáró Község Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a Tokodaltáró Község Önkormányzatának 2023-2028 közötti időszakra szóló, a határozat 1. számú melléklete szerinti tartalommal felülvizsgált Helyi Esélyegyenlőségi Programját és annak a jelen határozat 2. számú mellékletét képező tartalmú módosított Intézkedési Tervét jóváhagyja.

Felelős: Petrik József polgármester

Határidő: folyamatos

